

**Извештај о ревизији правилности пословања
Јавног предузећа за пречишћавање и дистрибуцију вода, пречишћавање и
одвођење отпадних вода и одвођење атмосферских вода „Водовод“, Врање,
у делу који се односи на јавне набавке за 2022. и 2023. годину и потраживања од
купаца за 2023. годину**

**Број 400-98/2024-04/32
Београд, 19. август 2024. године**

Мисија

Државна ревизорска институција поузданим информацијама доприноси добром управљању, транспарентности и одговорности у јавном сектору.

¹ Насловна фотографија преузета са странице

<https://vodovodvranje.rs/%d0%b3%d0%b0%d0%bb%d0%b5%d1%80%d0%b8%d1%98%d0%b0/>

Зашто смо спровели ову ревизију?

У ревизијама спроведеним у претходним годинама, утврђене су неправилности у вези са применом Закона о јавним набавкама, а за предложене субјекте није вршена ревизија или је протекао период од више година од вршења ревизије јавних набавки. Такође, у ревизијама ранијих година уочено је да потраживања у пословним књигама јавних предузећа нису реално приказана, нити се предузимају адекватне мере за њихову наплату, а за предложене субјекте није вршена ревизија или је протекао период од више година од вршења ревизије.

Циљ ревизије је да обезбеди довољно валидних података за оцену примене прописа из области јавних набавки и потраживања од купаца и давање препорука за унапређење пословања предузећа како би се обезбедило наменско трошење средстава и пословање у складу са прописима.

Шта смо препоручили?

За уређење области које су биле предмет ревизије дато је 17 препорука, које су усмерене на:

- 1) успостављање система финансијског управљања и контроле и интерне ревизије
- 2) планирање, спровођење и праћење поступака јавних набавки у складу са Законом о јавним набавкама и
- 3) евидентирање потраживања у складу са Законом о рачуноводству.

Резиме

Јавно предузеће за пречишћавање и дистрибуцију вода, пречишћавање и одвођење отпадних вода и одвођење атмосферских вода „Водовод“, Врање, у 2022. и 2023. години поштовало је одредбе Закона о јавним набавкама, осим у делу који се односи на огласе о јавним набавкама, закључивање и извршење уговора о јавној набавци, као и изузеће од примене закона у износу од 82,2 милиона динара. У 2023. години, Предузеће није у потпуности евидентирало потраживања од купаца, у износу од 180,3 милиона динара у складу са прописима, није извршило попис и преписа није ускладило аналитичку евиденцију потраживања са синтетичком, у износу од 2,1 милион динара, док је делимично применило ценовник на који је Оснивач дао сагласност.

У 2022. и 2023. години, Предузеће: 1) извршило је набавку горива у вредности 15,6 милиона динара која није у складу са условима у документацији о набавци и изабраном понудом; 2) није на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа објавило јавни позив за три поступка јавних набавки уговорене вредности 23,6 милиона динара; 3) за три јавне набавке уговорене вредности 31 милион динара није закључило уговор са изабраним понуђачом; 4) извршило је набавку услуга у најмањем у износу од 12 милиона динара, а да нису постојали разлози за изузеће од примене Закона.

У 2023. години, Предузеће је погрешно класификовало потраживања у износу од 49,6 милиона динара, што није у складу са Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, више је исказало потраживања и резултат периода у износу од 130,7 милиона динара, што није у складу са Правилником о рачуноводству и није ускладило помоћну књигу потраживања са главном књигом, у износу од 2,1 милион динара, што није у складу са Законом о рачуноводству.

Поред тога, Предузеће је у текућој години извршило радове у вредности од 62,9 милиона динара, при чему није имало ценовник на који Оснивач даје сагласност, док је средства по основу потраживања за „инвестициони динар“, без утврђених критеријума, делимично издвајало на наменски рачун, у складу са прописима.

САДРЖАЈ

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ.....	6
1. Јавне набавке	6
1.1. Предузеће је донело, али није објавило, све планове и измене и допуне планова јавних набавки, као ни интерни акт о ближем уређивању поступка јавних набавки, нити планови и измене и допуне планова садрже све елементе у складу са Законом о јавним набавкама. Предузеће има два службеника за јавне набавке.	6
1.2. Процењена вредност јавних набавки заснована је на претходном искуству у набавци, о чему Предузеће има сачињену евиденцију.	7
1.3. Предузеће није у поступцима јавних набавки, чија је уговорена вредност 54,6 милиона динара, објавило огласе о јавним набавкама (јавни позив) и није закључило уговоре о јавној набавци у складу са прописима.....	7
1.4. Јавне набавке нису у потпуности извршене у складу са закљученим уговорима.	8
1.5. Предузеће је у 2022. и 2023. години извештавало о поступцима јавних набавки у складу са законом.	8
1.6. Предузеће је без спроведеног поступка јавне набавке, а да нису постојали разлози за изузеће од примене закона, извршило набавку услуга у износу од 12 милиона динара ..	8
2. Потраживања од купаца	10
2.1. Пре пописа имовине и обавеза и пре састављања годишњих финансијских извештаја, Предузеће није ускладило помоћну евиденцију потраживања од купаца са главном књигом, у износу од 2,1 милион динара и није извршило попис потраживања за 2023. годину у складу са прописима. Такође, није у Напоменама уз финансијске извештаје обелоданило неусаглашена потраживања у складу са прописима.	10
2.2. У пословним књигама у 2023. години, Предузеће није евидентирало потраживања од купаца у износу од најмање 180,3 милиона динара у складу са прописима.....	11
2.3. У 2023. години, Предузеће није у потпуности применило ценовник на који је Оснивач дао сагласност.....	12
2.4. У 2023. години, Предузеће није у потпуности обрачунавало законску затезну камату у складу са прописима.....	14
2.5. Предузеће је у 2023. години делимично предузимало мере за ефикаснију наплату потраживања и није прибавило сагласност Оснивача приликом измирења доспелих обавеза на рате. Осим тога, није донело акт који регулише рекламације корисника услуга.	14
Скретање пажње.....	16
II РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА И МЕРА ПРЕДУЗЕТИХ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ.....	17
Мере предузете у поступку ревизије	23
Захтев за достављање одазивног извештаја	23
III КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ	25
1. Предмет ревизије	25
2. Ревидирани период пословања	25

3. Информације о субјекту ревизије.....	25
4. Ограничења у погледу обима Обим ревизије	26
5. Критеријуми	27
6. Методологија рада	27
7. Стандарди ревизије примењени у ревизији	28
IV Прилози.....	29
Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија	30
Прилог 2 – Јавне набавке	35
Прилог 3 – Потраживања од купаца	57
Прилог 4 – Друга питања у поступку ревизије	72

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ

1. Јавне набавке

1.1. Предузеће је донело, али није објавило, све планове и измене и допуне планова јавних набавки, као ни интерни акт о ближем уређивању поступка јавних набавки, нити планови и измене и допуне планова садрже све елементе у складу са Законом о јавним набавкама. Предузеће има два службеника за јавне набавке.

1.1.1. Предузеће је донело годишње планове јавних набавки, али није објавило планове и измене и допуне планова у складу са Законом о јавним набавкама. Планови и измене и допуне Планова јавних набавки не садрже све елементе прописане Законом о јавним набавкама.

План јавних набавки Предузећа за 2022. годину садржи све прописане елементе, а четири измене и допуне плана не садрже процењену вредност набавки. План јавних набавки Предузећа за 2023. годину, као и измене и допуне плана, не садрже податке о процењеној вредности. Наведено није у складу са чланом 88 став 1 тачка 2 Закона о јавним набавкама.

Предузеће у 2022. години није на својој интернет страници објавило план јавних набавки, као ни другу, трећу и четврту измену, а у 2023. години, осим плана јавних набавки, није објавило његове измене и допуне. Наведено није у складу са чланом 88 став 3 Закона о јавним набавкама.

1.1.2. Предузеће је донело, али није објавило, интерни акт којим је ближе уредило поступке јавних набавки и има два службеника за јавне набавке.

Предузеће је током 2020. године донело Правилник о ближем уређењу поступка јавне набавке којим је ближе уредило начин планирања набавки (критеријуме, правила и начин одређивања процењене вредности набавке у поступку планирања, одређивање одговарајуће врсте поступка), спровођење поступка јавне набавке, објављивање на порталу јавних набавки, овлашћења и одговорности у поступку јавне набавке, поступање у случају поднетог захтева за заштиту права, праћење извршења уговора и оквирних споразума, набавке на које се закон не примењује.

Правилник није објављен на интернет страници Предузећа, у складу са чланом 49 став 3 Закона о јавним набавкама.

Предузеће је систематизовало радно место „самостални референт у служби јавних набавки“ са два извршиоца у чијем опису посла је предвиђено да лице запослено на том радном месту поседује сертификат о положеном стручном испиту за службеника за јавне набавке. Предузеће има запослене на овом радном месту у складу са захтеваним условима.

У вези са утврђеним, дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 4).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 овог извештаја.

1.2. Процењена вредност јавних набавки заснована је на претходном искуству у набавци, о чему Предузеће има сачињену евиденцију.

1.2.1. Предузеће је презентовало доказе којима потврђује начин на који је одређена процењена вредност јавних набавки.

Процењена вредност набавки у Предузећу одређује се у складу са техничким особинама утврђеног предмета јавне набавке и утврђеним количинама, нормативима, односно израђеном пројектном документацијом, користећи претходно искуство у набавци конкретног предмета набавке. Предузеће има сачињену евиденцију у складу са одредбама Закона о јавним набавкама и са одредбама Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 овог извештаја.

1.3. Предузеће није у поступцима јавних набавки, чија је уговорена вредност 54,6 милиона динара, објавило огласе о јавним набавкама (јавни позив) и није закључило уговоре о јавној набавци у складу са прописима.

1.3.1. У три поступка јавних набавки, укупне уговорене вредности 31 милион динара, Предузеће није закључило уговор на основу оквирног споразума са изабраним понуђачем.

У поступцима јавних набавки: 3-Д/2023 Гориво уговорене вредности од 17 милиона динара, 4-Д/2023 Песак, шљунак и еруптивни агрегат уговорене вредности од 8 милиона динара и 11-Д/2023 Угаљ уговорене вредности од 6 милиона динара, Предузеће није закључило уговор на основу оквирног споразума са изабраним понуђачем, што није у складу са чланом 66 став 5 и 152 став 6 Закона о јавним набавкама.

1.3.2. Предузеће није у три поступка јавних набавки, уговорене вредности 23,6 милиона динара, објавило јавни позив на Порталу службених гласила Републике Србије и базе прописа, што није у складу са одредбама Закона о јавним набавкама.

У поступцима јавних набавки: 3-Д/2023 Гориво уговорене вредности од 17 милиона динара, 11-Д/2023 Угаљ уговорене вредности од 6 милиона динара и 21-Д/2023 Штампани материјал уговорене вредности 0,6 милиона динара Предузеће није објавило јавни позив на Порталу службених гласила Републике Србије и базе прописа, што није у складу са чланом 105 став 8 Закона о јавним набавкама.

Процењена вредност у поступцима наведених јавних набавки једнака је или већа од 5 милиона динара, појединачно.

1.4. Јавне набавке нису у потпуности извршене у складу са закљученим уговорима.

1.4.1. Предузеће је у 2022. и 2023. години извршило набавку горива у вредности од 15,6 милиона динара која није у складу са условима одређеним у документацији о набавци и изабраном понудом.

Предузеће је током 2022. и 2023. године, поред уговорених, набавило и другу врсту горива, која није у складу са условима одређеним у документацији о набавци и изабраном понудом чиме је поступило супротно одредбама члана 154 став 1 и 2 Закона о јавним набавкама.

У вези са утврђеним, дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 5).

Више детаља у вези са овим дато је у Прилогу 2 овог извештаја.

1.5. Предузеће је у 2022. и 2023. години извештавало о поступцима јавних набавки у складу са законом.

1.5.1. Извештаји о јавним набавкама за 2022. и 2023. годину објављени су на Порталу јавних набавки.

Извештај о јавним набавкама за 2022. годину и Извештај о јавним набавкама за 2023. годину објављени су на Порталу јавних набавки, у складу са чланом 181 Закона о јавним набавкама.

Више детаља у вези са овим дато је у Прилогу 2 овог извештаја.

1.6. Предузеће је без спроведеног поступка јавне набавке, а да нису постојали разлози за изузеће од примене закона, извршило набавку услуга у износу од 12 милиона динара

1.6.1. Предузеће је током 2022. и 2023. године извршило набавку услуга у укупном износу од 12 милиона динара без спроведеног поступка јавне набавке, а да нису постојали разлози за изузеће од примене закона.

1) Предузеће је извршило набавку:

- услуга финансијско-унутрашње контроле и набавку услуга анализе ризика пословања у износу од 1,8 милиона динара у 2022. години;

- услуга одржавања wifi линка од Управне зграде према постројењу за пречишћавање отпадних вода;

- услуга интернета и сервисирање интернет мреже од постројења за пречишћавање отпадних вода према фабрици воде и црпној станици Врањска Бања у износу од 2,7 милиона динара у 2023. години.

2) Предузеће је током 2022. године закључило уговор за снабдевање електричном енергијом са потпуним снабдевањем – резервно снабдевање, са резервним снабдевачем ЈП „Електропривреда Србије“ Огранак ЕПС Снабдевање. По том основу извршило је расходе за набавку електричне енергије најмање у износу од 7,5 милиона динара.

Извршене набавке не представљају набавке утврђене чланом 11–21 на које се одредбе Закона о јавним набавкама не примењују.

Наведено није у складу са чланом 29 став 2 и 3 Закона о јавним набавкама који прописује да одређивање процењене вредности предмета јавне набавке не може да се врши на начин који има за циљ избегавање примене овог закона, нити у том циљу може да се врши подела предмета јавне набавке на више набавки. Наручилац одређује предмет јавне набавке тако да представља техничку, технолошку, функционалну и другу објективно одредиву целину.

У вези са утврђеним, дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 6).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 овог извештаја.

2. Потраживања од купаца

2.1. Пре пописа имовине и обавеза и пре састављања годишњих финансијских извештаја, Предузеће није ускладило помоћну евиденцију потраживања од купаца са главном књигом, у износу од 2,1 милион динара и није извршило попис потраживања за 2023. годину у складу са прописима. Такође, није у Напоменама уз финансијске извештаје обелоданило неусаглашена потраживања у складу са прописима.

2.1.1. У 2023. години, пре пописа имовине и обавеза и пре састављања годишњих финансијских извештаја, Предузеће није ускладило промет и стање помоћне евиденције потраживања од купаца са главном књигом, у износу од 2,1 милион динара.

По основу услуга испоруке воде и одвођења отпадних вода купцима физичким и правним лицима, Предузеће је у главној књизи исказало потраживања од купаца у земљи у износу 514 милиона динара, а у помоћној евиденцији у износу од 511,9 милиона динара, из чега следи да је износ неусаглашеног стања 2,1 милион динара.

Наведено није у складу са чланом 20 став 3 Закона о рачуноводству којим је прописано да се усклађивање промета и стања главне књиге са дневником и помоћних књига са главном књигом врши пре пописа имовине и обавеза и пре састављања годишњих финансијских извештаја.

2.1.2. Предузеће није извршило попис потраживања за 2023. годину у складу са Законом о рачуноводству и Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

У поступку ревизије утврђене су неправилности приликом вршења пописа:

- Директор Предузећа није пре спровођења пописа донео одлуку или решење о попису;
- Решењем о именовану централне комисије за попис и појединачних комисија за попис одређена су лица на радним местима на којима рукују имовином, односно задужени су имовином која се пописује;
- Пре почетка пописа, Комисија за попис није утврдила свој план рада за вршење пописа и доставила надлежном органу Предузећа;
- Предузеће није ускладило стање по књигама са стањем по попису за потраживања, у износу од најмање 91,6 милиона динара.

Наведено није у складу са чланом 20 Закона о рачуноводству који прописује да правно лице врши попис имовине и обавеза и усклађује стање по књигама са стањем по попису на датум биланса и чланом 5 Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, који прописује да у комисију за попис имовине и обавеза не могу бити одређена лица која рукују имовином, односно која су

задужена за имовину која се пописује.

2.1.3. Предузеће није у Напоменама уз финансијске извештаје за 2023. годину обелоданило неусаглашена потраживања у складу са прописима.

Предузеће није у Напоменама уз финансијске извештаје за 2023. годину, обелоданило број и укупан износ неусаглашених потраживања, нити њихов однос према броју и укупном износу потраживања, у складу са одредбама члана 22 став 4 Закона о рачуноводству.

У вези са утврђеним, дали смо препоруке за отклањање неправилности (Препоруке број 7, 8 и 9).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

2.2. У пословним књигама у 2023. години, Предузеће није евидентирало потраживања од купаца у износу од најмање 180,3 милиона динара у складу са прописима.

2.2.1. Предузеће је исказало законску затезну камату и потраживања по основу „инвестиционог динара“ у износу од најмање 49,6 милиона динара на рачуну потраживања од купаца, што није у складу са прописима.

Предузеће је на рачунима потраживања од купаца – правна и физичка лица, исказало потраживања по основу обрачунате законске затезне камате на доспела, а неизмирена дуговања по основу услуга испоруке воде и одвођења отпадних вода, уместо на рачуну – друга потраживања, у износу од најмање 21,5 милиона динара. Наведено није у складу са члановима 16 и 18 Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, а у вези са чланом 14 Закона о рачуноводству.

Предузеће је потраживања по основу „инвестиционог динара“ евидентирало на рачуну – потраживања од купаца, у износу од најмање 17,7 милиона динара, уместо на рачуну – потраживања из специфичних послова, што није у складу са члановима 16 и 17 Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, а у вези са чланом 14 Закона о рачуноводству. Осим тога, без утврђених критеријума на истом рачуну евидентирало је процену уплате износа „инвестиционог динара“ за уплате извршене преко благајне Предузећа, у износу од најмање 10,4 милиона динара.

У вези са утврђеним, дали смо препоруке за отклањање неправилности (Препоруке број 10 и 11).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

2.2.2. Предузеће није извршило исправку вредности потраживања од купаца у износу од најмање 130,7 милиона динара у складу са усвојеном рачуноводственом политиком.

Предузеће је исказало исправку вредности потраживања од купаца на дан биланса стања у износу од 269,2 милиона динара, за потраживања старија од годину дана.

У члану 25 Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама, прописано је да се исправка вредности потраживања од купаца на терет расхода периода преко рачуна исправке вредности врши код потраживања од купаца код којих је од рока за њихову наплату прошло најмање 180 дана.

Због тога, увидом у стање старосне структуре, утврђено је да је Предузеће у 2023. години мање исказало исправку вредности потраживања од купаца, у износу од најмање 130,7 милиона динара, као и резултат периода у истом износу.

Наведено поступање Предузећа није у складу са чланом 23 став 1 тачка 2 Закона о рачуноводству.

У вези са утврђеним, дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 12).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 овог извештаја.

2.3. У 2023. години, Предузеће није у потпуности применило ценовник на који је Оснивач дао сагласност.

2.3.1. Предузеће је за извршене услуге коришћења воде, канализационих услуга и услуга пречишћавања отпадних вода применило ценовник на који је Оснивач дао сагласност у складу са прописима.

Цене услуга испоруке воде и канализационе услуге са јавног водовода по категоријама корисника утврђене су у Ценовнику за коришћење воде и канализационих услуга ЈП Водовод“, Врање број 181/1 од 20. јануара 2021. године.

Цена услуге пречишћавања отпадних вода, у висини од 42,12 динара са ПДВ-ом, дефинисана је Одлуком о усвајању захтева за увођење нове услуге – пречишћавања отпадних вода број 1968 од 25. маја 2023. године

Оснивач је дао сагласност на ценовнике, у складу са прописима.

Више детаља у вези са овим дато је у Прилогу 3 овог извештаја.

2.3.2. Предузеће је у 2023. години извршило радове у вредности од 62,9 милиона динара, при чему нема ценовник на који Оснивач даје сагласност.

Предузеће је у 2023. години извршило радове у вредности од 62,9 милиона динара при чему није имало ценовник на који је оснивач дао сагласност. Цене по којима су извршени радови су, према објашњењу одговорних лица, формиране више за 40% вредности у односу на вредност набавке материјала.

У члану 57 Статута број 3527 од 30. новембра 2016. године (са изменом и допуном) уређено је да Надзорни одбор Предузећа доноси одлуку о висини цена услуга. У члану 49 Одлуке о промени оснивачког акта Јавног предузећа „Водовод“, Врање, прописано је да елементи за образовање цена производа и услуга се уређују посебном одлуком коју доноси Надзорни одбор, уз сагласност Скупштине града.

У вези са утврђеним, Предузеће је предузело мере за отклањање неправилности (Мере предузете у поступку ревизије).

Више детаља у вези са овим дато је у Прилогу 3 овог извештаја.

2.3.3. У 2023. години, наплаћена средства од крајњих корисника у износу од 10,4 милиона динара по основу потраживања за „инвестициони динар“, Предузеће није у потпуности и са јасно утврђеним критеријумима, издвојило на посебан наменски рачун како је дефинисано одлуком о ценама воде и канализационих услуга, на коју је Оснивач дао сагласност.

Скупштина града Врања је утврдила „инвестициони динар“ у висини од пет динара по м³ утрошене воде за правна и физичка лица, на основу Решења о давању сагласности на одлуку о измени и допуни Одлуке о ценама воде и канализационих услуга број 038-2/2021-10 од 29. априла 2021. године. На овај начин, прикупљена средства се не сматрају приходом Предузећа већ се уплаћују на посебан инвестициони рачун за потребе укупног система водоснабдевања.

Предузеће је у 2023. години потраживања по основу „инвестиционог динара“ наплатило од крајњих корисника и средства на посебан инвестициони рачун издвојило проценом, без утврђених критеријума, у висини од 5,5% вредности дневног пазара који је уплаћен преко благајне, док средства за све уплате преко рачуна пословне банке, како физичких тако и правних лица, није издвојило на посебан наменски рачун у складу са поменутом одлуком.

Предузеће је у текућој години прикупило средства по

основу „инвестиционог динара“ у укупном износу од 10,4 милиона динара, која су наменски коришћена.

У вези са утврђеним, дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 13).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 овог извештаја.

2.4. У 2023. години, Предузеће није у потпуности обрачунавало законску затезну камату у складу са прописима.

2.4.1. У 2023. години, Предузеће није у потпуности обрачунавало законску затезну камату у складу са Законом о облигационим односима и Законом о затезној камати.

Обрачун и наплата законске затезне камате у Предузећу врши се само за услуге испоруке воде и одвођења отпадних вода купцима физичким и правним лицима док се за све друге преостале услуге камата не обрачунава, што није у складу са одредбама члана 277 Закона о облигационим односима и чланова 2 и 6 Закона о затезној камати.

У вези са утврђеним, дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 14).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 овог извештаја.

2.5. Предузеће је у 2023. години делимично предузимало мере за ефикаснију наплату потраживања и није прибавило сагласност Оснивача приликом измирења доспелих обавеза на рате. Осим тога, није донело акт који регулише рекламације корисника услуга.

2.5.1. Предузеће није у потпуности успоставило процедуре у вези са наплатом потраживања у складу са прописима.

У 2023. години, Предузеће је делимично предузимало активности које се односе на благовремену и ефикаснију наплату потраживања од купаца. Предузеће је јавним извршитељима упутило 359 предлога за извршење из категорије физичких лица у износу од 13,7 милиона динара и 15 предлога за извршење из категорије правних лица у износу од 2,9 милиона динара.

У Предузећу не постоје процедуре и правила која се односе на предузимање мера наплате потраживања.

Наведено није у складу са чланом 12 став 1 тачка 10) Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

2.5.2. Предузеће не поседује сагласност Оснивача о начину плаћања доспелих обавеза на рате.

На основу Одлуке Надзорног одбора о утврђивању начина и услова за решавање потраживања од корисника путем

потписивања уговора о репрограму дуга број 492 од 25. фебруара 2016. године, а ради ефикасније наплате потраживања, Предузеће је у току 2023. и ранијих година закључивало уговоре о одложеном плаћању дуга (репрограм).

У току 2023. године, са корисницима услуга – физичка лица, закључени су уговори о репрограму у износу од 29,8 динара, а са корисницима – правна лица, у износу од 15,7 динара. Предузеће не поседује сагласност Оснивача о начину плаћања доспелих обавеза на рате, чиме није поступило у складу са одредбом члана 69 став 1 тачка 9 Закона о јавним предузећима.

2.5.3. Предузеће је организовало послове рекламација и начина решавања рекламација у складу са Законом о заштити потрошача, при чему их није регулисало интерним актом.

Увидом у документацију Предузећа, утврдили смо да у 2023. години рекламације правних лица износе 2,5 милиона динара, а физичких лица 7,7 милиона динара.

Предузеће није донело правилник о заштити потрошача, којим би се уредио начин решавања по рекламацијама корисника услуга, као ни друга питања од значаја за заштиту потрошача у смислу члана 12 став 1 тачка 10) Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

У вези са утврђеним, дали смо препоруке за отклањање неправилности (Препоруке број 15,16 и 17).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

Скретање пажње

1) Скрећемо пажњу на налаз у Прилогу 2 – Јавне набавке, 2.1. Доношење и примена аката у вези са планирањем, спровођењем и извештавањем о јавним набавкама, где се истиче да је Предузеће у 2022. и 2023. години, у Плановима набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује, планирало консултантске услуге у области јавних набавки укупне процењене вредности 650 хиљада динара, односно до прага на који се Закон о јавним набавкама не примењује. У посматраном периоду набављене су поменуте услуге у укупном износу од 606 хиљада динара. Према достављеној документацији, консултантске услуге у области јавних набавки обухватају послове анализе и корекције конкурсних документација, као и асистенције при објављивању јавних набавки на Порталу јавних набавки. Предузеће је систематизовало и попунило радна места у чијем опису посла се, између осталог, налазе и контрола процеса набавки, израда конкурсне документације, израда и објава огласа о јавним набавкама на Порталу јавних набавки, односно послови пружених консултантских услуга.

2) Скрећемо пажњу на налаз у Прилогу 2 – Јавне набавке, 2.2. Спровођење поступка јавних набавки, где се истиче да је од 17 ревидираних поступака јавних набавки, укупне процењене вредности 321,6 милиона динара, по којима су закључена укупно 43 уговора/оквирна споразума у вредности од 184,1 милион динара, код 20 закључених уговора/оквирних споразума у вредности од 134,2 милиона динара у поступку јавне набавке достављена је понуда само једног понуђача, односно једне групе понуђача.

II РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА И МЕРА ПРЕДУЗЕТИХ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ

1. Резиме откривених неправилности

ПРИОРИТЕТ 1¹

1. Предузеће је у 2023. години извршило радове у укупном износу од 62.958.486 динара по ценовнику на који оснивач није дао сагласност. Наведено није у складу са чланом 69 Закона о јавним предузећима (Прилог 3, тачка 3.2).

2. У 2023. години, Предузеће није у потпуности предузимало активности које се односе на благовремену и ефикаснију наплату потраживања, нити је општим актима прописало начин наплате потраживања и поступак утужења, што није у складу са чланом 12 став 1 тачка 10) Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, у циљу ефикаснијег управљања потраживањима, који прописује увођење интерних правила за финансијско управљање и контролу, путем унутрашњих аката (Прилог 3, тачка 3.4).

3. Предузеће не поседује сагласност Оснивача о начину плаћања доспелих обавеза на рате, због чега није поступило у складу са одредбом члана 69 став 1 тачка 9 Закона о јавним предузећима (Прилог 3, тачка 3.4).

4. Предузеће нема интерни акт којим се уређује питање рекламација и начина решавања рекламације корисника услуга, што није у складу са чланом 12 став 1 тачка 10) Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору (Прилог 3, тачка 3.4).

ПРИОРИТЕТ 2²

5. У поступку ревизије, утврдили смо следеће:

- Правилник о ближем уређивању поступка јавне набавке није објављен на интернет страници Предузећа, што није у складу са чланом 49 став 3 Закона о јавним набавкама;

- Увидом у годишњи план и измене и допуне плана набавки за 2022. и 2023. годину основни план за 2022. годину садржи све прописане елементе, а четири измене плана не садрже процењену вредност набавки, док за 2023. годину основни план и измене и допуне плана не садрже податке о процењеној вредности, због чега Предузеће није поступило у складу са чланом 88 став 1 тачка 2 и став 4 Закона о јавним набавкама који прописује које податке треба да садржи план и измене и допуне плана јавних набавки;

- Предузеће у 2022. години није на својој интернет страници објавило план јавних набавки, као ни другу, трећу и четврту измену, а у 2023. години није објавило прву, другу, трећу, четврту, пету и шесту измену плана јавних набавки, што није у складу са чланом 88 став 3 Закона о јавним набавкама који прописује да је наручилац дужан да

¹ ПРИОРИТЕТ 1 – Неправилности које је могуће отклонити у року од 90 дана.

² ПРИОРИТЕТ 2 – Неправилности које је могуће отклонити у року до годину дана

планове и све његове касније измене и допуне објави у прописаном року од десет дана од дана доношења (Прилог 2, тачка 2.1).

6. У поступку ревизије, утврдили смо следеће:

- Предузеће је у 2022. и 2023. години закључило уговор о јавној набавци горива при чему је поред уговорених набављало и друге врсте горива, што није у складу са условима одређеним у документацији о набавци и изабраном понудом. Наведено није у складу са чланом 154 став 1 и 2 Закона о јавним набавкама, који прописују да се уговор о јавној набавци извршава у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом. Наручилац је у обавези да контролише извршења уговора о јавној набавци у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом. Вредност набавке ове врсте горива у 2022. години извршена је у износу од најмање 8.683.154 динара, а у 2023. години е у износу од најмање 6.918.823 динара;

- Предузеће је у периоду од 1. јуна 2022. године до 25. јула 2022. године извршило набавку електричне енергије по закљученом уговору за снабдевање електричном енергијом са потпуним снабдевањем – резервно снабдевање са резервним снабдевачем „Електропривреда Србије“, у укупном износу од 7.492.721 динар, без спроведеног поступка јавне набавке. Наведено није у складу са чланом 27 став 1 Закона о јавним набавкама;

- У поступцима јавних набавки: 3-Д/2023 Гориво, 4-Д/2023 Песак, шљунак и еруптивни агрегат и 11-Д/2023 Угаљ, уговорене вредности 31.000.000 динара, Предузеће није закључило уговор на основу оквирног споразума са изабраним понуђачем, што није у складу са чланом 66 став 5 и чланом 152 став 6 Закона о јавним набавкама;

- У поступцима јавних набавки: 3-Д/2023 Гориво, 11-Д/2023 Угаљ и 21-Д/2023 Штампани материјал уговорене вредности 23.619.900 динара, Предузеће није објавило јавни позив и на Порталу службених гласила Републике Србије и базе прописа, што није у складу са чланом 105 став 8 Закона о јавним набавкама (Прилог 2, тачка 2.2).

7. Предузеће је извршило набавку:

- услуга финансијско-унутрашње контроле и набавку услуга анализе ризика пословања у износу од 1.856.000 динара у 2022. години;

- услуга одржавања wifі линка од Управне зграде према постројењу за пречишћавање отпадних вода;

- услуга интернета и сервисирање интернет мреже од постројења за пречишћавање отпадних вода према фабрици воде и црпној станици Врањска Бања у износу од 2.690.000 динара – у 2023. години, без претходно спроведеног поступка јавне набавке, иако извршене набавке не представљају набавке утврђене чланом 11–21 на које се одредбе Закона о јавним набавкама не примењује.

Наведено није у складу са чланом 29 став 2 и 3 Закона о јавним набавкама који прописује да одређивање процењене вредности предмета јавне набавке не може да се врши на начин који има за циљ избегавање примене овог закона, нити у том циљу може да се врши подела предмета јавне набавке на више набавки. Наручилац одређује предмет јавне набавке тако да представља техничку, технолошку, функционалну и другу објективно одредиву целину (Прилог 2, тачка 2.4).

8. У 2023. години, пре пописа имовине и обавеза и пре саствљања годишњих финансијских извештаја, Предузеће није ускладило промет и стање помоћне евиденције потраживања од купаца са главном књигом, у износу од 2.093.516 динара, због чега није поступило у складу са чланом 20 став 3 Закона о рачуноводству (Прилог 3, тачка 3.1).

9. Утврђене су неправилности код пописа потраживања од купаца и то:

- Директор Предузећа није пре спровођења пописа донео одлуку или решење о попису, што није у складу са чланом 8 Закона о рачуноводству;

- Директор Предузећа је решењем о именовању образовао Централну пописну комисију и комисије за попис новчаних средстава, благајне, хартије од вредности, порто благајне потраживања од купаца и обавезе према добављачима, као и сумњива и спорна потраживања који су запослени су на радним местима на којима рукују имовином, односно задужени су имовином која се пописује. Наведено није у складу са одредбама члана 5 став 1 Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем;

- Пре почетка пописа, Комисије нису утврдиле план рада по коме ће вршити попис и нису доставиле надлежном органу Предузећа. Наведено није у складу са одредбама члана 8 став 1 Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем;

Предузеће није ускладило стање по књигама са стањем по попису на датум биланса зато што је за 91.559.275 динара мање исказало стање рачуна потраживања од купаца по књигама у односу на стање утврђено по попису на датум биланса за 2023. годину.

Наведено није у складу са чланом 20 став 2 Закона о рачуноводству (Прилог 3, тачка 3.1).

10. У Напоменама уз финансијске извештаје за 2023. годину, Предузеће није обелоданило број и укупан износ неусаглашених потраживања, нити њихов однос према броју и укупном износу потраживања, у складу са одредбама члана 22 став 4 Закона о рачуноводству (Прилог 3, тачка 3.1).

11. Предузеће је на рачунима потраживања од купаца – правна и физичка лица, исказало потраживања по основу обрачунате законске затезне камате на доспела, а неизмирена дуговања по основу услуга испоруке воде и одвођења отпадних вода у износу од најмање 21.566.188 динара. На тај начин, више су исказана потраживања од купаца, а мање остала потраживања у наведеном износу.

Наведено није у складу са чланом 16 став 6 и 18 став 2 Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, а у вези са чланом 14 став 1 Закона о рачуноводству (Прилог 3, Тачка 3.1).

12. Предузеће је потраживања по основу „инвестиционог динара“ евидентирало на рачуну потраживања од купаца, у износу од најмање 17.727.422 динара, уместо на рачуну – потраживања из специфичних послова, што није у складу са члановима 16 и 17 Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, а у вези са чланом 14 Закона о рачуноводству. Осим тога, без утврђених критеријума, на истом рачуну евидентирало је процену уплате износа „инвестиционог динара“ за уплате извршене преко благајне Предузећа, у износу од најмање 10.455.507 динара (Прилог 3, Тачка 3.1).

13. Предузеће није извршило исправку вредности потраживања од купаца у 2023. години у складу са чланом 25 Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама, јер није узело у обзир сва потраживања од чијег рока је за наплату протекло више од 180 дана. Због тога, у пословним књигама Предузећа мање је исказана исправка вредности потраживања од купаца, као и резултат пословања у износу од најмање 130.679.772 динара.

Наведено није у складу са чланом 23 став 1 тачка 2 и чланом 25 Закона о рачуноводству (Прилог 3, Прилог 3.2).

14. Предузеће је у 2023. години потраживања по основу „инвестиционог динара“ наплатило од крајњих корисника и средства на посебан инвестициони рачун издвојило проценом, без утврђених критеријума, у висини од 5,5% вредности дневног пазара који је уплаћен преко благајне, док средства за све уплате преко рачуна пословне банке, како физичких тако и правних лица, није издвојило на посебан наменски рачун у складу са поменутом одлуком.

Предузеће је у текућој години прикупило средства по основу „инвестиционог динара“ у укупном износу од 10.455.507 динара.

15. Обрачун и наплата законске затезне камате у Предузећу врши се само за услуге испоруке воде и одвођења отпадних вода купцима физичким и правним лицима док се за све друге преостале услуге камата не обрачунава.

Предузеће је дужно да спроведе обрачун законске затезне камате за све неблаговремене уплате доспелих потраживања од купаца у земљи, која је прописана одредбама члана 277 Закона о облигационим односима и члана 2 и 6 Закона о затезној камати (Прилог 3, тачка 3.3).

ПРИОРИТЕТ 3³

16. Предузеће није усвојило Стратегију управљања ризицима и није сачинило листе и мапе пословних процеса, што није у складу са чланом 7 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору (Прилог број 1, Управљање ризицима).

17. Предузеће није доставило извештај о адекватности и функционисању успостављеног система финансијског управљања и контроле за 2022. и 2023. годину Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију, у складу са чланом 19 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору (Прилог 1, Праћење и процена система).

18. Предузеће није успоставио интерну ревизију, како је то прописано одредбама члана 82 Закона о буџетском систему и одредбама члана 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору (Прилог 1, Интерна ревизија).

³ ПРИОРИТЕТ 3 – Неправилности које је могуће отклонити у року до три године.

2. Резиме препорука

ПРИОРИТЕТ 1

1. Препоручујемо Предузећу да предузме активности за наплату потраживања од купаца и донесе општи акт чијом би се применом уредио начин наплате потраживања, поступак утужења, а у циљу њихове благовремене и ефикасније наплате, у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору (Прилог 3, Препорука 15).

2. Препоручујемо Предузећу да прибави сагласност Оснивача о начину плаћања доспелих обавеза на рате, у складу са Законом о јавним предузећима (Прилог 3, Препорука 16).

3. Препоручујемо Предузећу да донесе општи акт о заштити потрошача којим би се уредио начин решавања по рекламацијама корисника услуга, као и друга питања од значаја за заштиту потрошача у смислу Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору (Прилог 3, Препорука 17).

ПРИОРИТЕТ 2

4. Препоручујемо Предузећу да објави интерни акт о ближем уређивању поступака јавних набавки на својој интернет страници, да планови и допуне и измене планова јавних набавки садрже све прописане елементе, као и да планове јавних набавки, са свим изменама и допунама, објављује на својој интернет страници, на начин на који је све наведено прописано Законом о јавним набавкама (Прилог 2, Препорука 4).

5. Препоручујемо Предузећу да у складу са Законом о јавним набавкама:

- уговоре о јавним набавкама извршава у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраној понуди, као и да врши контролу извршења уговора;

- благовремено планира и спроводи поступке набавки;

- уговоре на основу оквирног споразума закључује у писаној форми са понуђачем којем је оквирни споразум додељен;

- у наредном периоду објављује јавне позиве и остале огласе (Прилог 2, Препорука 5).

6. Препоручујемо Предузећу да набавке, за које не постоји основ за изузеће од примене Закона о јавним набавкама, а чија је укупна процењена вредност на годишњем нивоу већа од износа прописаног одредбама овог закона, спроводи у одговарајућем поступку јавне набавке у складу са Законом о јавним набавкама (Прилог 2, Препорука број 6).

7. Препоручујемо Предузећу да, пре вршења пописа и састављања наредног сета годишњих финансијских извештаја, изврши усклађивање промета и стања главне књиге са дневником и помоћних књига са главном књигом као и да стање по књигама усклади са стањем по попису на датум биланса а утврђене разлике да евидентира у својим пословним књигама у складу са Законом о рачуноводству (Прилог 3, Препорука број 7).

8. Препоручујемо Предузећу да у будућем периоду врши годишњи попис имовине и обавеза у складу са Законом о рачуноводству и Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем (Прилог 3, Препорука број 8).

9. Препоручујемо Предузећу да у наредном периоду, пре састављања финансијских извештаја, усагласи потраживања са дужницима, путем независних потврда стања и у Напоменама уз финансијске извештаје, обелодани број и укупан износ неусаглашених потраживања и њихов однос према броју и укупном износу потраживања од купаца у складу са Законом о рачуноводству (Прилог 3, Препорука број 9).

10. Препоручујемо Предузећу да обрачун затезне камате евидентира у својим пословним књигама у складу са Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, а у вези са чланом 14 став 1 Закона о рачуноводству (Прилог 3, Препорука број 10).

11. Препоручујемо Предузећу да изврши тачан обрачун учешћа „инвестиционог динара“ за уплате правних и физичких лица и да га евидентира на рачуну потраживања из специфичних послова, у складу са Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, а у вези са чланом 14 став 1 Закона о рачуноводству (Прилог 3, Препорука број 11).

12. Препоручујемо Предузећу да преиспита наплативост потраживања од купаца и да исправку вредности потраживања од купаца врши у складу са усвојеним рачуноводственим политикама и Законом о рачуноводству (Прилог 3, Препорука број 12).

13. Препоручујемо Предузећу да средства наплаћена по основу „инвестиционог динара“ од физичких и правних лица издваја на посебан наменски рачун у складу са ценовником на који је Оснивач дао сагласност (Прилог 3, Препорука број 13).

14. Препоручујемо Предузећу да за све неблаговремене уплате доспелих потраживања од купаца, обрачунава затезну камату у складу са Законом о облигационим односима и Законом о затезној камати (Прилог 3, Препорука број 14).

ПРИОРИТЕТ 3

15. Препоручујемо Предузећу да успостави адекватан систем финансијског управљања и контроле, тако да донесе, ажирира, имплементира и примењује усвојене процедуре у свим сегментима пословања, у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору (Прилог 1, Препорука број 1).

16. Препоручујемо Предузећу да доставља извештај о адекватности и функционисању успостављеног система финансијског управљања и контроле Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију, у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору (Прилог 1, Препорука број 2).

17. Препоручујемо Предузећу да предузме активности на успостављању интерне ревизије на један од начина прописаних Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору (Прилог 1, Препорука број 3).

Мере предузете у поступку ревизије

Надзорни одбор Предузећа је на седници одржаној 12. јануара 2024. године донео Одлуку број 61 о усвајању Ценовника услуга ЈП „Водовод“, Врање, којом су утврђене цене за извођење грађевинских радова. Оснивач је Решењем, број 06-16/2024 – 10 од 30. јануара 2024. године, дао сагласност на поменуту одлуку и новоформиране цене се примењују.

Захтев за достављање одазивног извештаја

Јавно предузеће за пречишћавање и дистрибуцију вода, пречишћавање и одвођење отпадних вода и одвођење атмосферских вода „Водовод“, Врање, је, на основу члана 40 став 1 Закона о Државној ревизорској институцији, дужно да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом;
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Јавно предузеће за пречишћавање и дистрибуцију вода, пречишћавање и одвођење отпадних вода и одвођење атмосферских вода „Водовод“, Врање, је обавезно да у одазивном извештају искаже мере исправљања по основу откривених неправилности датих у Извештају о ревизији правилности пословања, као и да поступи по датим препорукама, осим оних који су отклоњени у току обављања ревизије и садржани у поглављу Мере предузете у поступку ревизије. За мере исправљања је дужно да уз одазивни извештај достави доказе према следећем:

1. За неправилности првог приоритета, односно које је могуће отклонити у року од 90 дана, Јавно предузеће за пречишћавање и дистрибуцију вода, пречишћавање и одвођење отпадних вода и одвођење атмосферских вода „Водовод“, Врање, обавезно је да достави доказе о отклањању неправилности односно предузимању мера исправљања;
2. За неправилности другог приоритета, односно које је могуће отклонити у року до годину дана, и трећег приоритета, односно које је могуће отклонити у року до три године, Јавно предузеће за пречишћавање и дистрибуцију вода, пречишћавање и одвођење отпадних вода и одвођење атмосферских вода „Водовод“, Врање, обавезно је да достави акциони

план у којем ће описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања неправилности или смањења ризика од појављивања неправилности у будућем пословању као и планирани период предузимања мера и одговорно лице.

На основу члана 40 став 2 Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и ревизија одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57 став 1 тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјекат ревизије у чијем су пословању откривене неправилности, не подносе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институције је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40 ст 7 до 13 Закона о Државној ревизорској институцији.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
19. август 2024. године

III КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ

Ревизија је спроведена на основу члана 9 став 1 тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији⁴, Програма ревизије за 2024. годину, Закључка број 400-98/2024-04/1 од 4. јануара 2024. године и Закључка о допунама закључка о спровођењу ревизије 400-98/2024-04/12 од 28. марта 2024. године.

1. Предмет ревизије

Предмет ревизије је правилност пословања Јавног предузећа за пречишћавање и дистрибуцију вода, пречишћавање и одвођење отпадних вода и одвођење атмосферских вода „Водовод“, Врање, која се односи на: јавне набавке и потраживања од купаца.

2. Ревидирани период пословања

Ревизијом је обухваћено пословање субјекта ревизије у периоду:

- 1) од 1. јануара 2022. до 31. децембра 2023. године за јавне набавке;
- 2) од 1. јануара до 31. децембра 2023. године за потраживања од купаца.

3. Информације о субјекту ревизије

Јавно предузеће за пречишћавање и дистрибуцију вода, пречишћавање и одвођење отпадних вода и одвођење атмосферских вода „Водовод“, Врање, основано је Одлуком Народног одбора општине Врање 14. новембра 1956. године, за изградњу спољњег и унутрашњег водовода и канализације. Предузеће је почело са радом 1. јануара 1957. године, а снабдевање водом почело је копањем бунара у кориту реке Јужне Мораве и изградњом прве црпне станица капацитета 2100 м³ воде и око 4 км водоводне мреже.

Предузеће је уписано у Регистар привредних субјеката код Агенције за привредне регистре Решењем број БД 52939/2005 од 8. јула 2005. године.

Оснивач Јавног предузећа је град Врање, улица Краља Милана број 1 матични број оснивача је 07179693.

Скраћени назив Предузећа је Јавно предузеће „Водовод“, Врање.

Делатност, управљачка и организациона структура

Предузеће је правно лице које је основано и послује ради обезбеђења трајног обављања делатности од општег интереса чија је претежна делатност уписана код Агенције за привредне регистре Београд, под шифром 36.36 – Скупљање, пречишћавање и дистрибуција воде.

Предузеће може обављати и друге делатности, утврђене статутом и у складу са законом, и то:

- изградња путева и аутопутева,
- управљање општинским путевима и улицама и некатегорисаним путевима који не припадају државним путевима првог и другог реда;
- изградња цевовода,
- изградња хидротехничких објеката,
- постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизованих система,
- припрема градилишта;
- услуге осталог чишћења,
- експлоатација песка, шљунка, глине и каолина;

⁴ „Службени гласник РС“, бр. 101/2005, 54/2007, 36/2010 и 44/2018 – др. закон

- изградња водоводних и канализационих цевовода и
- рушење објеката.

Органи управљања у Предузећу су Надзорни одбор и Директор.

Директора именује Скупштина града Врања на период од четири године, а на основу спроведеног јавног конкурса. Директор Предузећа представља и заступа предузеће, организује и руководи процесом рада, води пословање предузећа и одговара за законитост рада предузећа.

Надзорни одбор има председника и два члана које именује и разрешава оснивач на период од четири године, под условима, на начин и по поступку утврђеним законом. Надзорни одбор доноси дугорочни и средњерочни план пословне стратегије и развоја и одговоран је за њихово спровођење, доноси годишњи, односно трогодишњи програм пословања, усклађен са дугорочним и средњерочним планом пословне стратегије и развоја, усваја извештај о степену реализације годишњег, односно трогодишњег програма пословања, усваја тромесечни извештај о степену усклађености планираних и реализованих активности, усваја финансијске извештаје, надзире рад директора, доноси статут, одлучује о статусним променама, оснивању других правних субјеката и улагању капитала, доноси одлуку о расподели добити, односно начину покрића губитка и врши друге послове у складу са законом и статутом.

Обављање послова и радних задатака из оквира делатности Предузећа и распоређивање запослених на исте врши се у складу са следећом организационом структуром:

- Пословодни орган;
- Сектор општих, правних и кадровских послова;
- Сектор финансијских послова;
- Сектор комерцијално планских послова;
- Сектор техничких послова;
- Лабораторија за испитивање водомера.

Седиште Предузећа је у улици Београдска број 63, Врање.

Матични број Предузећа је 07226560, а порески идентификациони број (ПИБ) Предузећа је 100403773.

4. Ограничења у погледу обима Обим ревизије

У складу са ISSAI 4000 – Стандард за ревизију правилности пословања и са усвојеним приступом у Државној ревизорској институцији прибавили смо довољно адекватних и поузданих доказа за давање закључка да ли је предмет ревизије у складу, по свим материјално значајним питањима са применљивим критеријумима.

Спровели смо адекватне ревизорске поступке да би добили уверавање у разумној мери да ли су активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са јавним набавкама и потраживањима од купаца извршене у складу са законом, другим прописима и датим овлашћењима. Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

На основу процене ризика утврђено је да је ради остваривања циљева ревизије потребно спровести ревизију правилности пословања у делу примене закона који регулишу јавне набавке и потраживања од купаца код Јавног предузећа за пречишћавање и дистрибуцију вода, пречишћавање и одвођење отпадних вода и одвођење атмосферских вода „Водовод“, Врање.

Приликом спровођења ревизије није било ограничења у погледу обима.

5. Критеријуми

Прописи који су у ревизији коришћени као извор критеријума су:

- Закон о јавним набавкама⁵,
- Закон о буџетском систему⁶,
- Закон о рачуноводству⁷,
- Закон о јавним предузећима⁸,
- Закон о облигационим односима⁹,
- Закон о затезној камати¹⁰,
- Закон о обезбеђењу и извршењу¹¹,
- Закон о заштити потрошача¹²
- Интерна акта субјекта ревизије.

Критеријуми на основу којих се извршило оцењивање предмета ревизије су:

- Да ли је субјект ревизије јавне набавке планирао, спровео и закључио уговоре у складу са прописима ?
- Да ли су јавне набавке извршене у складу са закљученим уговорима ?
- Да ли је евидентирање и извештавање о набавкама извршено у складу са прописима ?
- Да ли постоје набавке добара, услуга или радова за које није спроведен поступак у складу са прописима, а за које није прописано изузеће?
- Да ли су потраживања од купаца евидентирана у складу са прописима?
- Да ли су потраживања од купаца формирана по ценама утврђеним у складу са прописима, интерним актима и уговорима?
- Да ли је обрачуната законска затезна камата на доспела, а неизмирена дуговања?
- Да ли се предузимају мере наплате потраживања у складу са прописима?

6. Методологија рада

У вршењу ове ревизије, спровели смо следеће поступке:

- анализу прописа који уређују јавне набавке и потраживања од купаца;
- анализу интерних аката Јавног предузећа за пречишћавање и дистрибуцију вода, пречишћавање и одвођење отпадних вода и одвођење атмосферских вода „Водовод“, Врање, којима су уређене јавне набавке и потраживања од купаца;
- испитивање активности и одлука Јавног предузећа за пречишћавање и дистрибуцију вода, пречишћавање и одвођење отпадних вода и одвођење атмосферских вода „Водовод“, Врање, у вези са јавним набавкама и потраживања од купаца;

⁵ „Службени гласник РС“, број 91/2019

⁶ „Службени гласник РС“, број 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - испр, 108/13, 142/14, 68/15 – др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20 и 118/21

⁷ „Службени гласник РС“, број 73/2019 и 44/2021 – др. закон

⁸ „Службени гласник РС“, број 15/16 и 88/19

⁹ „Службени лист СФРЈ“, број 29/78, 39/85, 45/89 – одлука УСЈ и 57/89, „Службени лист СРЈ“, број 31/93, „Службени лист СЦГ“ број 1/2003 – Уставна повеља и „Службени гласник РС“, број 18/2020

¹⁰ „Службени гласник РС“, број 119/2012

¹¹ „Службени гласник РС“, број 106/2015, 106/2016 – аутентично тумачење, 113/2017 – аутентично тумачење, 54/2019, 9/2020 – аутентично тумачење и 10/2023 – други закон

¹² „Службени гласник РС“, број 88/2021

- интервјуисање одговорних особа Јавног предузећа за пречишћавање и дистрибуцију вода, пречишћавање и одвођење отпадних вода и одвођење атмосферских вода „Водовод“, Врање.

Након добијања довољних и одговарајућих доказа за оцену предмета ревизије састали смо се са представницима Јавног предузећа за пречишћавање и дистрибуцију вода, пречишћавање и одвођење отпадних вода и одвођење атмосферских вода „Водовод“, Врање како бисмо их упознали са прелиминарним налазима и закључцима ревизије, потврдили тачност чињеница и добили одговоре и коментаре одговорних лица.

7. Стандарди ревизије примењени у ревизији

Ревизија је извршена у складу са ИССАИ 100 Фундаментални принципи ревизије јавног сектора ИССАИ 400 Фундаментални принципи ревизије правилности пословања и ИССАИ 4000 Стандард за ревизију правилности пословања.

IV Прилози

Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија

У складу са одредбама члана 81 Закона о буџетском систему⁷ и Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору¹³, Предузеће је у обавези да успостави систем финансијског управљања и контроле.

Финансијско управљање и контрола обухвата политике, процедуре и активности које успоставља, одржава и редовно ажурира руководилац корисника јавних средстава, а којима се, управљајући ризицима, обезбеђује уверавање у разумној мери да ће се циљеви корисника јавних средстава остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин и то кроз пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима, даље кроз потпуност, реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја, затим добро финансијско управљање, те заштиту средстава и података (информација).

Систем финансијског управљања и контроле чине:

1. контролно окружење;
2. управљање ризицима;
3. контролне активности;
4. информисање и комуникације и
5. праћење и процена система.

Директор Предузећа је 18. августа 2022. године донео Одлуку о спровођењу поступка набавке на коју се Закон о јавним набавкама не примењује. Предмет набавке су услуге финансијско-унутрашње контроле и набавка је спроведена под бројем МНУ 2.84/2022. Изабрани понуђач је „London business excellence enterprise“ д. о. о., Ниш који је израдио Књигу процедура Јавног предузећа „Водовод“, Врање, заведену под бројем 4413/1 од 17. новембра 2022. године. У поступку ревизије Предузеће је ставило на увид наведени документ без потписа од стране одговорних лица Предузећа и доказа о његовом усвајању.

1) Контролно окружење

Контролно окружење је од централног значаја за адекватно финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава. Начин управљања, стил руковођења, оптимална организациона структура, управљање људским ресурсима, стручност, радна способност и етичност, односно компетентност и поузданост руководства и запослених су неки од фактора од којих зависи укупан квалитет контролног окружења.

Руководство Предузећа је одговорно за успостављање одговарајуће организационе структуре којом су јасно додељене одговорности и овлашћења, одређене одговарајуће контроле и којом се надзире њихова адекватност и ефективност.

Организациона структура Предузећа утврђена је Правилником о организацији и систематизацији послова број 2867 од 12. августа 2021. године. Органи управљања Предузећа су у циљу успостављања контролног окружења донели следеће опште акте:

- Правилник о безбедности и здрављу на раду број 2626/3 од 27. новембра 2007. године;
- Комерцијалне политике и процедуре ЈП „Водовод“, Врање број 708 од 14. марта 2013. године;
- Правилник о употреби печата и штамбиља број 238 од 6. фебруара 2014. године;

¹³ „Службени гласник РС“, број 89/2019

- Правилник о посебним дужностима службеника обезбеђења по месту обезбеђења број 2943 од 24. септембра 2015. године;
- Правилник о поступку унутрашњег узбуњивања број 3641 од 18. новембра 2015. године;
- Правилник о начину тестирања количине алкохола у даху број 3726 од 25. новембра 2015. године;
- Статут број 3527 од 30. новембра 2016. године;
- Правилник о благајничком пословању број 113 од 24. фебруара 2017. године;
- Правилник о начину пружања прве помоћи, врсти средстава и опреме који морају бити обезбеђени на радном месту број 590 од 24. фебруара 2017. године;
- Правилник о заштити података о личности број 406 од 7. фебруара 2019. године;
- Правилник о ближем уређивању поступка јавне набавке број 2648 од 28. августа 2020. године;
- Правилник о организацији и систематизацији послова у ЈП „Водовод“, Врање број 2867 од 12. августа 2021. године;
- Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама у складу са МРС/МСФИ број 1012 од 21. марта 2022. године.

2) Управљање ризицима

Управљање ризицима подразумева идентификацију потенцијалних догађаја који могу имати негативан утицај на остваривање циљева Предузећа, процену сваког ризика, те праћење и контролу. Пословање Предузећа је изложено различитим спољним и унутрашњим ризицима, а идентификовањем, те проценом учесталости и озбиљности сваког појединачног ризика долази се до одговарајућег метода управљања ризиком и успостављања контроле.

Руководилац корисника јавних средстава дужан је да усвоји стратегију управљања ризиком, која се ажурира сваке три године, као и у случају да се контролно окружење значајније измени. Контроле које служе за свођење ризика на прихватљив ниво морају бити анализирани и ажурирани најмање једном годишње.

Предуслов управљања ризицима је утврђивање општих и специфичних циљева које Предузеће треба да оствари, а задатак управљања ризицима је да се кроз Стратегију управљања ризиком пружи разумно уверавање да ће циљеви бити остварени.

Предузеће није усвојило Стратегију управљања ризицима и није сачинило листе и мапе пословних процеса.

Откривена неправилност:

Предузеће није усвојило Стратегију управљања ризицима и није сачинило листе и мапе пословних процеса, што није у складу са чланом 7 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Препорука број 1:

Препоручујемо Предузећу да успостави адекватан систем финансијског управљања и контроле, тако да донесе, ажирира, имплементира и примењује усвојене процедуре у свим сегментима пословања, у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

3) Контролне активности

Контроле обухватају писане политике и процедуре и њихову примену, а успоставља их руководство у писаном облику. Процедуре треба да су успостављене тако да пруже разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво, с тим да морају бити одговарајуће, а да трошкови за њихово увођење не превазиђу очекивану корист од њиховог увођења. Контролним активностима, које су садржане у процедурама, нарочито се успостављају правила ауторизације и одобравања, затим подела (сегрегација) дужности (да се онемогући једном лицу да у исто време буде одговорно за ауторизацију, извршење, књижење и контролне активности), обезбеђује систем дуплог потписа, адекватно документовање, правила за приступ средствима и информацијама, те интерне верификације (провере законитости) и поуздано извештавање. Контролне активности се врше као превентивне (у току вршења трансакције/процеса) и корективне (накнадне) контроле којима се исправљају уочене неправилности.

4) Информисање и комуникација

За успешно финансијско управљање и контролу од битног значаја је успостављање адекватног информационог система и ефективно комуницирање на свим хијерархијским нивоима корисника јавних средстава.

Информациони систем чини технолошка инфраструктура, запослени и поступци којима се врши идентификовање, прикупљање, смештање, обрада и пренос података (информација), као и њихово чување, са циљем да се успостави ефективан, благовремен и поуздан систем извештавања. Систем извештавања укључује и начин извештавања у случају откривања грешака, неправилности, погрешне употребе средстава и информација, превара или недозвољених радњи.

Према речима одговорних лица Предузећа главни рачуноводствени програм IKS у оквиру кога се врши обрачун зарада и вођење робно – материјалног књиговодства набављен је од добављача „Nisoft“ д. о. о., Ниш и у функцији је и користи се од деведесетих година до краја 2023. године након чега се не планира продужење трајања уговора.

Предузеће је током 2022. и 2023. године користило пословни софтвер набављен од произвођача „Omnidata“ д. о. о., Шабац, на основу закљученог уговора. Предмет уговора је трансфер know-how и конкретних софтверских решења у области обрачуна комуналних услуга, лиценцирање и уступање на употребу базе података и извршне верзије апликативног софтвера за обрачун комуналних услуга под називом „Наплата“. Програм се користи за издавање рачуна свим потрошачима на основу утрошене воде за одређени обрачунски период. Након истека уговорне обавезе не планира се продужење уговора.

Предузеће је закључило Уговор о набавци интегрално пословно информационог система са добављачем „С S А“ а. д., Нови Сад број 11-01/2023 од 22. септембра 2023. године за потребе ЈП „Водовод“, Врање. Програмом су обухваћени сви сегменти пословања чија је имплементација започета 1. децембра 2023. године.

5) Праћење и процена система

Корисник јавних средстава је у обавези да прати и процењује систем финансијског управљања и контроле који подразумева надгледање и контролу са циљем отклањања грешака, те његовог побољшања и повећања ефикасности, а спроводи се текућим увидом, самопроцењивањем и интерном ревизијом.

У складу са одредбом члана 19 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, руководилац корисника јавних средстава извештава министра финансија о адекватности и функционисању успостављеног система финансијског управљања и контроле до 31. марта текуће године за претходну годину, подношењем одговора на упитник који припрема Централна јединица за хармонизацију.

Одредбом члана 10 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору дефинисано је да праћење и процена система обухвата увођење система за надгледање финансијског управљања и контроле проценом адекватности и ефикасности његовог функционисања. Праћење и процена система се обавља текућим увидом од стране запослених, самопроцењивањем које спроводе руководиоци и активностима интерне ревизије.

Откривена направилност:

Предузеће није доставило извештај о адекватности и функционисању успостављеног система финансијског управљања и контроле за 2022. и 2023. годину Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију, у складу са чланом 19 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Препорука број 2:

Препоручујемо Предузећу да доставља извештај о адекватности и функционисању успостављеног система финансијског управљања и контроле Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију, у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Интерна ревизија

Одредбама члана 82 Закона о буџетском систему прописана је обавеза успостављања интерне ревизије код корисника јавних средстава.

Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору¹⁴ прописани су стандарди и методолошка упутства за поступање и извештавање интерне ревизије и ближе су уређени послови интерне ревизије. Јавно предузеће „Водовод“, Врање је корисник јавних средстава у смислу члана 2 став 1 тачка 5 Закона о буџетском систему

Одредбама члана 3 Правилника прописано је да се интерна ревизија успоставља на један од следећих начина:

1) организовањем посебне функционално независне организационе јединице за интерну ревизију у оквиру корисника јавних средстава, која непосредно извештава руководиоца корисника јавних средстава;

2) организовањем заједничке јединице за интерну ревизију на предлог два или више корисника јавних средстава, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија;

¹⁴ „Службени гласник РС“, број 99/2011, 106/2013 и 84/2023

3) обављањем интерне ревизије од стране јединице интерне ревизије другог корисника јавних средстава, на основу споразума, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија;

4) обављањем интерне ревизије од стране интерне ревизије надлежног директног корисника буџетских средстава Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, у складу са планом те јединице интерне ревизије.

Изузетно, кад не постоје услови за организовање јединице за интерну ревизију из става 1 овог члана, послове јединице за интерну ревизију може да обавља и интерни ревизор запослен код корисника јавних средстава, односно интерни ревизор са којим је закључен уговор о обављању тих послова. У том случају, интерни ревизор обавља послове руководиоца службе за интерну ревизију прописане овим правилником.

Јединица за интерну ревизију не може имати мање од три интерна ревизора од којих је један руководилац јединице за интерну ревизију. Број интерних ревизора одређује корисник јавних средстава интерним општим актом, на основу процене ризика, обима и сложености пословних процеса, обима средстава којима располаже и броја запослених.

Посебна функционално независна организациона јединица за интерну ревизију успоставља се код корисника јавних средстава који имају више од 500 запослених.

У Предузећу није успостављена и организована интерна ревизија на један од начина прописаних Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова није систематизовано радно место интерног ревизора.

Откривена неправилност:

Предузеће није успоставио интерну ревизију, како је то прописано одредбама члана 82 Закона о буџетском систему и одредбама члана 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору.

Препорука број 3:

Препоручујемо Предузећу да предузме активности на успостављању интерне ревизије на један од начина прописаних Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

Прилог 2 – Јавне набавке

Планирање јавних набавки, као и услови, начин и поступак јавне набавке уређени су Законом о јавним набавкама, подзаконским и другим прописима који регулишу предметну област.

2.1. Доношење и примена аката у вези са планирањем, спровођењем и извештавањем о јавним набавкама

Предузеће је у складу са чланом 49 став 2 Закона о јавним набавкама донело Правилник о ближем уређивању поступка јавне набавке број 2468 од 28. августа 2020. године, којим је ближе уредило начин планирања набавки (критеријуме, правила и начин одређивања процењене вредности набавке у процесу поступку планирања, одређивање одговарајуће врсте поступка), спровођење поступка јавне набавке, објављивање на порталу јавних набавки, овлашћења и одговорности у поступку јавне набавке, поступање у случају поднетог захтева за заштиту права, праћење извршења уговора и оквирних споразума, набавке на које се закон не примењује.

Правилник није објављен на интернет страници Предузећа, што није у складу са чланом 49 став 3 Закона о јавним набавкама.

Службеник за јавне набавке

Систем јавних набавки у Предузећу одвија се у оквиру Сектора комерцијално планских послова у служби за јавне набавке. У оквиру службе обављају се следећи послови:

- прикупљање информација о добављачима, могућностима снабдевања, ценама, роковима испоруке, попустима и слично;
- испитивање тржишта;
- сачињавање плана набавке добара, услуга и радова;
- спровођење поступка јавних набавки;
- вршење набавке добара, услуга и радова;
- предаја набављених добара магацинској служби;
- давање потребних података техничкој припреми ради израде погодбених предрачуна;
- оверавање улазних фактура и проверавање њихове исправности.

Одредбама члана 185 Закона о јавним набавкама, прописано је да је наручилац дужан да лицима која обављају послове јавних набавки омогући оспособљавање за обављање послова јавних набавки и полагање испита за службеника за јавне набавке, као и континуирано усавршавање.

Предузеће је интерним актима уредило поступак, обавезе, одговорности и контролу јавних набавки. Процедура планирања јавних набавки, спровођење поступака јавних набавки и извршење уговора уређени су Правилником о ближем уређењу поступака јавних набавки Јавно предузећа „Водовод“, Врање број 2648 од 28. августа 2020. године.

Предузеће је у 2022. и 2023. години у Плановима набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује планирало консултантске услуге за јавне набавке процењене вредности 250.000 за 2022. годину и 400.000 динара за 2023. годину.

На основу члана 27. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама Предузеће је донело Одлуку о спровођењу поступка набавке на које се закон не примењује број 1967 од 20. маја 2022 – Консултантске услуге у области јавне набавке број 2.11 У/2022.

Предузеће је 20. маја 2022. године упутило Позив за достављање понуда за избор најповољнијег понуђача за набавку услуга – Консултантске услуге из области јавних набавки број 2.11 У/2022. Критеријум за доделу уговора је економски најповољнија понуда која се одређује на основу критеријума понуђене цене без ПДВ-а. Позив је упућен електронском поштом на адресе три привредна субјекта. На електронску адресу наручиоца пристигле су три благовремене понуде понуђача. Понуде су достављене на оригиналним обрасцима који су послати потенцијалним понуђачима заједно са позивом. Уз понуду, понуђачи су доставили и оригинални Образац изјаве о испуњености услова.

У понуди је наведена спецификација консултанских услуга које ће вршити понуђач:

- 1) Израда или корекција акта – Правилника о ближем уређењу поступака набавки;
- 2) Измена плана (јавних) набавки за 2022. годину;
- 3) Измена плана (јавних) набавки за 2023. годину;
- 4) Саветодавне услуге при изради или измени интерног акта (Правилника о начину планирања, спровођења поступка набавки и праћењу извршења услуга и по потреби и других аката);
- 5) Постављање плана јавних набавки на порталу ЈН;
- 6) Постављање измена Плана јавних набавки на порталу ЈН;
- 7) Израда свих модела докумената у поступку јавне набавке (Захтеви, Одлуке, Решења, Записници, Извештаји, Уговори, Обавештења) за највише 5 поступака јавних набавки;
- 8) Консултације у свим фазама спровођења свих поступака јавних набавки (отворени, јавна набавка мале вредности, рестриктивни, квалификациони, преговори са објављивањем позива за подношење понуда, преговарачки без објављивање позива за подношење понуда, конкурентни дијалог, конкурс за дизајн). У све поступке је укључена саветодавна помоћ;
- 9) Припрема документације за спровођење поступака за које се ЗЈН не примењује;
- 10) Спровођење поступка са циљем закључивања оквирног споразума;
- 11) Консултације код објављивања докумената на Порталу јавних набавки;
- 12) Припрема докумената у евентуалном поступку заштите права.

Предузеће је у 2022. години као најповољнијег изабрало понуду понуђача „Центар за менаџмент“ д. о. о., Београд са којим је 27. маја 2022. године закључен Уговор број 2070. Уговор је закључен на вредност која је исказана у понуди изабраног понуђача и износи 246.000 динара без ПДВ-а.

Предузеће је 30. августа 2023. године закључило уговор о набавци број 2975, са понуђачем „Центар за менаџмент“ д. о. о., Београд. Уговор је закључен на вредност од 360.000 динара без ПДВ-а.

Предмет уговора су стручне саветодавне услуге из области Закона о јавним набавкама:

- 1) Израда свих модела докумената у поступку јавне набавке (Захтеви, Одлуке, Решења, Записници, Извештаји, Уговори, Обавештења);
- 2) Консултације у свим фазама спровођења свих поступака јавних набавки (отворени, јавна набавка мале вредности, рестриктивни, квалификациони, преговори са објављивањем позива за подношење понуда, преговарачки без објављивање позива за

подношење понуда, конкурентни дијалог, конкурс за дизајн). У све поступке је укључена саветодавна помоћ;

- 3) Спровођење поступака са циљем закључивања оквирног споразума;
- 4) Консултације код објављивања докумената на Порталу јавних набавки.

„Центар за менаџмент“ д. о. о., Београд је Предузећу испостављало месечне фактуре за извршене услуге у износу од 20.500 динара без ПДВ-а паушално по уговору број 2070 од 27. маја 2022. године и 30.000 динара без ПДВ-а паушално по уговору број 2975 од 30. августа 2023. године. Уз испостављене фактуре нису приложени извештаји о врстама, количини и цени пружених саветодавних услуга.

Укупна вредност пружених услуга по уговору из 2022. године износи 246.000 динара без ПДВ-а, а по уговору из 2023. године износи 360.000 динара без ПДВ-а.

У Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији послова у Јавном Предузећу „Водовод“ Врање број 2867 од 12. августа 2021. године који је био на снази у ревидираном периоду, дефинисано је да у оквиру службе за јавне набавке систематизована су два радна места и то: самостални референт за јавне набавке (два извршилаца) и референт набавке (три извршилаца). Службеници за јавне набавке поседују сертификате службеника за јавне набавке, контролишу процесе набавки и учествују у изради конкурсне документације и објављивању огласа о јавним набавкама на Порталу јавних набавки. Наведена радна места су и попуњена.

Планирање јавних набавки

2022. година

Увидом у садржину Плана јавних набавки за 2022. годину утврђено је да је Предузеће планирало спровођење 41 поступка јавних набавки, укупне процењене вредности у износу од 242.610.000 динара без ПДВ-а, од којих се на добра односи 203.407.000 динара без ПДВ-а, на услуге 20.650.000 динара без ПДВ-а и на радове 18.490.000 динара без ПДВ-а, односно спровођење 40 поступака јавних набавки (отворени поступци) укупне процењене вредности 235.610.000 динара без ПДВ-а и један преговарачки поступак без објављивања позива за подношење понуда укупне процењене вредности 7.000.000 динара без ПДВ-а.

У складу са Планом јавних набавки за 2022. годину, структура планираних набавки, по предмету набавке и процењеној вредности, дата је у табели која следи:

Табела број 1 – План јавних набавки за 2022. годину - у динарима -

Врста поступка	Предмет набавке	Број поступака	Процењена вредност набавки без ПДВ-а
Јавне набавке – отворени поступак	Добра	30	196.470.000
	Услуге	8	20.650.000
	Радови	2	18.490.000
	Укупно	40	235.610.000
Преговарачки поступак без објављивања позива за подношење понуда	Добра	1	7.000.000
	Услуге		
	Радови		
	Укупно	1	7.000.000
Укупно:		41	242.610.000

Надзорни одбор Предузећа је донео Одлуку о усвајању Плана набавки за 2022. годину број 453 од 11. фебруара 2022. године.

Током 2022. године план јавних набавки измењен је четири пута. Увидом у годишњи план набавки и измене плана набавки за 2022. годину утврђено је да основни план садржи све прописане елементе у складу са чланом 88 став 1 тачка 2 Закона о јавним набавкама, а да четири измене плана не садрже процењену вредност набавки, што није у складу са чланом 88 став 4 наведеног закона.

Табела број 2 – Хронологија доношења и објављивања плана јавних набавки за 2022. годину

План / измена	Датум доношења	Датум објаве на Порталу јавних набавки	Датум објаве на интернет страници наручиоца
План јавних набавки	11. фебруар 2022. године	23. фебруар 2022. године	-
Прва измена плана јавних набавки	23. фебруар 2022. године	24. фебруар 2022. године	25. фебруар 2022. године
Друга измена плана јавних набавки	25. фебруар 2022. године	7. април 2022. године	-
Трећа измена плана јавних набавки	28. април 2022. године	30. април 2022. године	-
Четврта измена плана јавних набавки	17. август 2022. године	1. септембар 2022. године	-

2023. година

Увидом у садржину Плана јавних набавки за 2023. годину утврђено је да је Предузеће планирало спровођење 47 отворених поступака јавних набавки, укупне процењене вредности у износу од 326.850.000 динара без ПДВ-а, од којих се на добра односи 262.600.000 динара без ПДВ-а, на услуге 54.250.000 динара без ПДВ-а и на радове 10.000.000 динара без ПДВ-а.

У складу са Планом јавних набавки за 2023. годину, структура планираних набавки, по предмету набавке и процењеној вредности, дата је у табели која следи:

Табела број 3 – План јавних набавки за 2023. годину - у динарима -

Врста поступка	Предмет набавке	План јавних набавки за 2023. годину	
		Број поступка	Процењена вредност набавке без ПДВ-а
1	2	3	4
Јавне набавке – отворени поступак	Добра	34	262.600.000
	Услуге	11	54.250.000
	Радови	2	10.000.000
	Укупно	47	326.850.000

Надзорни одбор Предузећа је донео Одлуку о усвајању Плана набавки за 2023. годину број 268 од 30. јануара 2023. године.

Током 2023. године план јавних набавки измењен је шест пута. Увидом у годишњи план набавки и измене плана набавки за 2023. годину утврђено је да основни план и измене и допуне плана не садрже податке о процењеној вредности као што је прописано чланом 88 став 1 тачка 2 и став 4 Закона о јавним набавкама.

Табела број 4 – Хронологија доношења и објављивања плана јавних набавки за 2023. годину

План / измена	Датум доношења	Датум објаве на Порталу јавних набавки	Датум објаве на интернет страници наручиоца
План јавних набавки	30. јануар 2023. године	8. фебруар 2023. године	9. фебруар 2023. године
Прва измена плана јавних набавки	1. март 2023. године	1. март 2023. године	-
Друга измена плана јавних набавки	22. мај 2023. године	23. мај 2023. године	-
Трећа измена плана јавних набавки	13. јун 2023. године	15. јун 2023. године	-
Четврта измена плана јавних набавки	18. август 2023. године	22. август 2023. године	-
Пета измена плана јавних набавки	11. октобар 2023. године	14. октобар 2023. године	-
Шеста измена плана јавних набавки	31. октобар 2023. године	7. новембар 2023. године	-

Откривена направилност:

У поступку ревизије утврђено је да:

- Правилник о ближем уређивању поступка јавне набавке није објављен на интернет страници Предузећа, што није у складу са чланом 49 став 3 Закона о јавним набавкама;

- Увидом у годишњи план и измене и допуне плана набавки за 2022. и 2023. годину основни план за 2022. годину садржи све прописане елементе, а да четири измене плана не садрже процењену вредност набавки, а да за 2023. годину основни план и измене и допуне плана не садрже податке о процењеној вредности чиме Предузеће није поступило у складу са чланом 88 став 1 тачка 2 Закона о јавним набавкама који прописује које податке треба да садржи план и измене и допуне плана јавних набавки;

- Предузеће у 2022. години није на својој интернет страници објавило план јавних набавки као и другу, трећу и четврту измену, а у 2023. години није објавило прву, другу, трећу, четврту, пету и шесту измену плана јавних набавки, што није у складу са чланом 88 став 3 Закона о јавним набавкама који прописује да је наручилац дужан да планове и све његове касније измене и допуне објави у прописаном року од десет дана од дана доношења.

Препорука број 4:

Препоручујемо Предузећу да објави интерни акт о ближем уређивању поступка јавних набавки на својој интернет страници, да планови и допуне и измене планова јавних набавки садрже све прописане елементе као и да планове јавних набавки, са свим изменама и допунама, објављује на својој интернет страници, на начин на који је све напред наведено прописано Законом о јавним набавкама.

Процењена вредност јавних набавки

Процењена вредност јавне набавке представља износ финансијских средстава за који наручилац оправдано очекује да ће утрошити ради набавке одређеног добра, услуге

или радова. Она се исказује у динарима без пореза на додату вредност и обухвата укупан плативи износ понуђачу. Одређивање процењене вредности добара, услуга и радова врши се у складу са одредбама чланова 30, 32, 33, 34 и 41 Закона о јавним набавкама.

Предузеће је презентовало доказе којима потврђује начин на који је одређена процењена вредност јавних набавки у 2022. и у 2023. години.

2.2. Спровођење поступака јавних набавки

2022. година

Предузеће је у 2022. години, на основу годишњег плана јавних набавки и измена плана спровело 19 отворених поступака јавних набавки, укупне процењене вредности 198.610.000 динара, на основу којих су закључени уговори у вредности од 181.205.759 динара без ПДВ-а.

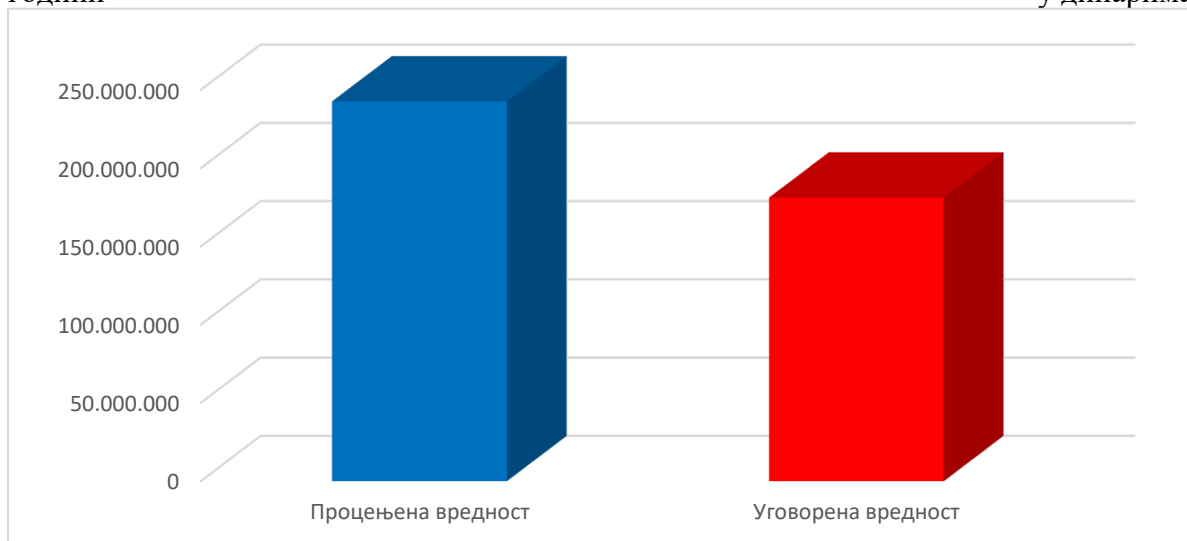
У току 2022. године поднет је један захтев за заштиту права Републичкој комисији за заштиту права, који је усвојен као основан. Предузеће је поступило у складу са Решењем Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки број 4-00-487/2022 од 30. августа 2022. године.

Увидом у презентовану документацију утврђено је, да је Предузеће на основу Плана набавки за 2022. годину закључило уговоре о јавним набавкама, у укупној вредности од 181.205.759 динара без ПДВ-а, и то: набавка добара у вредности од 159.073.340 динара без ПДВ-а, набавка услуга у вредности од 7.155.519 динара без ПДВ-а и набавку радова у вредности од 14.976.900 динара без ПДВ-а, што представља 75% планираних јавних набавки, а што је приказано у следећој табели:

Табела број 5 – Преглед планираних и спроведених јавних набавки по плану за 2022. годину - у динарима -

Врста поступка	Предмет набавке	План јавних набавки за 2022. годину		Спроведене јавне набавке у 2022. години		
		Број поступка	Процењена вредност набавке без ПДВ-а	Број поступка	Уговорена вредност набавке без ПДВ-а	%
1	2	3	4	5	6	7(6/4)
Јавне набавке – отворени поступак	Добра	30	196.470.000	15	159.073.340	80,97%
	Услуге	8	20.650.000	3	7.155.519	34,65%
	Радови	2	18.490.000	1	14.976.900	81,00%
	Укупно	40	235.610.000	19	181.205.759	76,91%
Преговарачки поступак без објављивања позива за подношење понуда	Добра	1	7.000.000	-	-	-
	Услуге			-	-	-
	Радови			-	-	-
	Укупно	1	7.000.000	-	-	-
Укупно		41	242.610.000	19	181.205.759	74,69%

График број 1 – Процењене и уговорене вредности спроведених јавних набавки у 2022. години - у динарима -

2023. година

Предузеће је у 2023. години, на основу годишњег плана јавних набавки и измена плана, спровело 23 отворена поступка јавних набавки, укупне процењене вредности 240.200.000 динара, на основу којих су закључени уговори у вредности од 224.639.588 динара без ПДВ-а.

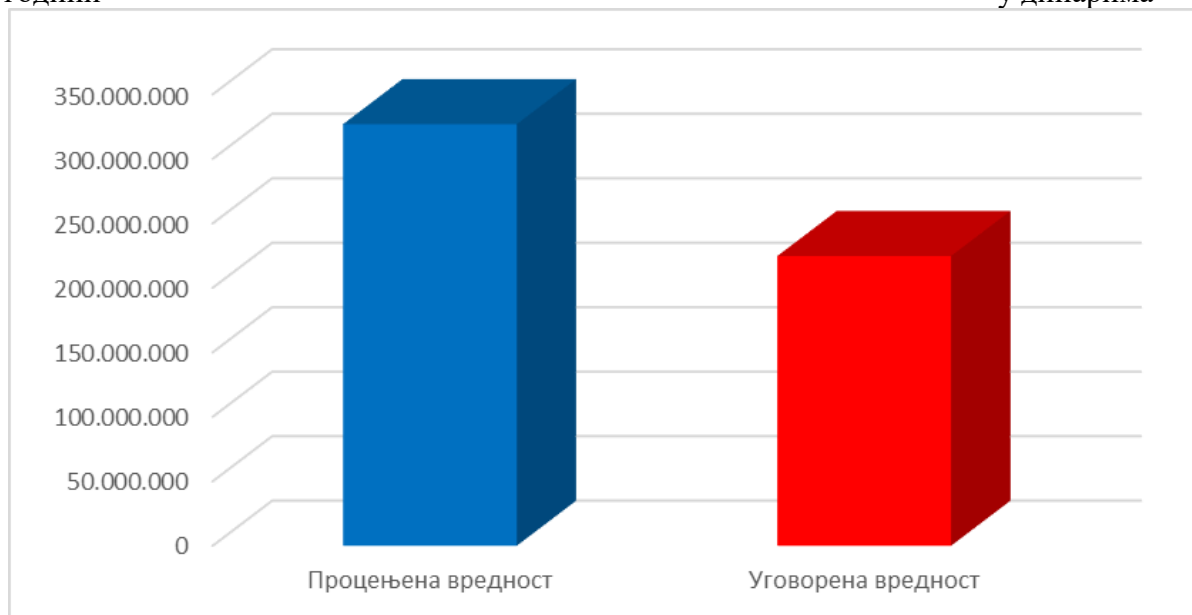
Увидом у презентовану документацију утврђено је, да је Предузеће на основу Плана набавки за 2023. годину закључило уговоре о јавним набавкама, у укупној вредности од 224.639.588 динара без ПДВ-а, и то: набавка добара у вредности од 206.603.568 динара без ПДВ-а, набавка услуга у вредности од 8.036.020 динара без ПДВ-а и набавку радова у вредности од 10.000.000 динара без ПДВ-а, што представља 69% планираних јавних набавки, а што је приказано у следећој табели.

У току 2023. године поднета су два захтева за заштиту права Републичкој комисији за заштиту права, који су усвојени као основани. Предузеће је поступило у складу са Решењем Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки број 4-00-381/2023 од 7. јула 2023. године и 4-00-357/2023 од 14. јула 2023. године.

Табела број 6 – Преглед планираних и спроведених јавних набавки по плану за 2023. годину - у динарима -

Врста поступка	Предмет набавке	План јавних набавки за 2023. годину		Спроведене јавне набавке у 2023. години		
		Број поступка	Процењена вредност набавке без ПДВ-а	Број поступака	Уговорена вредност набавке без ПДВ-а	%
1	2	3	4	5	6	7(6/4)
Јавне набавке – отворени поступак	Добра	34	262.600.000	18	206.603.568	78,68%
	Услуге	11	54.250.000	3	8.036.020	14,81%
	Радови	2	10.000.000	2	10.000.000	100,00%
	Укупно	47	326.850.000	23	224.639.588	68,73%

График број 2 – Процењене и уговорене вредности спроведених јавних набавки у 2023. години – у динарима –

Јавне набавке обухваћене у поступку ревизије

У табели која следи, приказани су ревидирани поступци јавних набавки спроведени у 2022. и 2023. години:

Табела број 7 – Преглед јавних набавки обухваћених у поступку ревизије - у динарима -

Р. бр.	Број ЈН	Предмет јавне набавке	Процење на вредност без ПДВ-а	Изабрани понуђач	Датум закључења уговора	Уговоре на вредност без ПДВ-а	Реализована вредност
План набавки за 2022. годину							
1.	3-Д/2022	Гориво	13.000.000	„Кнез петрол“ д. о. о., Београд	1. децембар 2022. године	11.334.827	11.334.827
2.	2-Р/2022	Санација фасаде, кров и уређење дворишног простора управне зграде ЈП "Водовод" Врање	14.990.000	„ИГ-СИСТЕМ“ д. о. о., Врање и „Дунав“ д. о. о., Врање	3. октобар 2022. године	14.976.900	9.289.656
3.	31-Д/2022	Хемикалије за прераду отпадних вода	7.500.000	Партија 1: Реагенси - „Analysis“ д. о. о., Нови Београд	18. мај 2022. године	1.347.426	942.369
				Партија 2: Ферихлорид, Сумпорна киселина, Натријум-хидроксид -		3.360.000	3.360.000

Р. бр.	Број ЈН	Предмет јавне набавке	Процење на вредност без ПДВ-а	Изабрани понуђач	Датум закључења уговора	Уговоре на вредност без ПДВ-а	Реализована вредност
				„Импулс - хемија“ д. о. о., Нови Сад			
				Партија 3: Катјонски полиелектролит - „Neuchemie“ д. о. о., Загреб		2.046.250	1.704.516
4.	1-Д/2022	Водоводни и канализациони материјал	50.000.000	Партија 1: Спојни елементи за водовод од ЛГ и дуктилног лива – „Хидро комерц“ д. о. о., Лучани	9. август 2022. године	9.307.500	9.307.500
			Партија 2: Полиетиленске цеви – „Акварап Инженјеринг“ д. о. о., Чачак	12.074.220		12.074.220	
			Партија 3: Вентили за водовод, хидранти и арматуре – „Санивод“ д. о. о., Београд	2.980.480		2.980.480	
			Партија 4: Уличне капе и телескопске гарнитуре- „Хидро комерц“ д. о. о., Лучани	228.060		228.060	
			Партија 5: Цеви и фазонски елементи за канализацију "Акварап Инженјеринг" д. о. о., Чачак	4.789.310		4.789.310	

Р. бр .	Број ЈН	Предмет јавне набавке	Процење на вредност без ПДВ-а	Изабрани понуђач	Датум закључења уговора	Уговоре на вредност без ПДВ-а	Реализована вредност
				Партија 6: Поклопци и пењалице- „Санивод“ д. о. о. , Београд		1.059.440	1.059.440
				Партија 7: Поцинковани , месингани фитинг и ППР и ПЕ фитинг за воду – „Полет“ д. о. о. Врање		1.127.230	1.127.330
				Партија 8: Бетонски елементи и цеви – „Код Граде“ д. о. о., Врање		1.155.775	1.155.775
				Партија 9: Полиетиленс ки елементи и спојни комади – „Минел аутоматика“ д. о. о., Београд		2.379.938	2.379.938
5.	32- Д/202 2	Полиетилен ске цеви	9.990.000	„Акварап Inženjering“ д. о. о., Чачак	9. мај 2022. године	9.956.400	9.560.400
6.	5- Д/202 2	Електрична енергија	25.000.000	ЈП „ЕПС“, Београд	25. јул 2022. године	25.000.000	25.535.656
7.	6- Д/202 2	Асфалт	8.000.000	„Саба Белча“, д. о. о., Прешево	28. март 2023. године	3.984.000	3.813.047

Р. бр.	Број ЈН	Предмет јавне набавке	Процење на вредност без ПДВ-а	Изабрани понуђач	Датум закључења уговора	Уговоре на вредност без ПДВ-а	Реализована вредност
8.	11-Д/2022	Угаљ	4.900.000	„Огрев Центар“ д. о. о., Ниш	1. новембар 2022. године	4.880.000	4.474.632
9.		Услуге анализе воде	4.200.000	Завод за јавно здравље, Врање	7. новембар 2022. године	3.008.834	2.852.100
Свега 2022. година			137.580.000			114.996.590	108.369.256

Р. бр.	Број ЈН	Предмет јавне набавке	Процење на вредност без ПДВ-а	Изабрани понуђач	Датум закључења уговора	Уговоре на вредност без ПДВ-а	Реализована вредност
План набавки за 2023. годину							
1.	1-Д/2023	Водоводни и канализациони материјал	85.000.000	Партија 1: Вентили и спојни елементи од полиетилена – „Санивод“ д.о.о., Београд	14. август 2023. године	64.500	7.780.129
					30. август 2023. године	24.850	
				Партија 2: Полиетиленске цеви – „Аквапан инжењеринг“ д.о.о., Вранићи	12. јун 2023. године	3.544.800	11.777.150
					5. септембар 2023. године	15.900	
					28. септембар 2023. године	3.544.800	
				Партија 3: Бетонски елементи и цеви	Поступак обустављен		
Партија 4: Уличне капе и телескопске гарнитуре – „Хидрокомерц“ д.о.о., Лучани	14. јун 2023. године	199.700	381.010				
	22. септембар 2023. године	123.510					

Извештај Јавног предузећа за пречишћавање и дистрибуцију вода, пречишћавање и одвођење отпадних вода и одвођење атмосферских вода „Водовод“, Врање, за 2022. и 2023. годину

				Партија 5: Цеви и фазонски елементи за канализацију - „Аквапан инжењеринг“ д.о.о., Врањићи	12. мај 2023. године	6.000.000	4.443.740
				Партија 6: Поклопци и пењалице – „Санивод“ д.о.о., Београд	15. јун 2023. године 18. август 2023. године	279.910 175.240	813.660
				Партија 7: Поцинковани, месингани, ППР и ПЕ фитинг за воду – „Полет“ д.о.о., Врање	21. јун 2023. године	324.956	1.231.948
				Партија 8: Дуктилне цеви, спојни елементи од ЛГ и дуктилног лива – „Хидрокомерц“ д.о.о., Лучане	14. јун 2023. године	777.479	4.345.397
					31. јул 2023. године	328.752	
					9. август 2023. године	238.992	
					15. август 2023. године	57.312	
					31. август 2023. године	744.056	
					22. септембар 2023. године	936.714	
2.	3-Д/2023	Гориво	17.000.000	„Кнез петрол“ д.о.о., Земун	/	/	1.311.145
3.	4-Д/2023	Песак, шљунак и еруптивни агрегат	8.000.000	„Бинта“ д.о.о., Врање	/	/	1.498.000
4.	5-Д/2023	Електрична енергија	46.000.000	„ЈП ЕПС“ а.д., Београд	5. мај 2023. године	42.470.000	17.522.680
5.	11-Д/2023	Угаљ	6.000.000	„Код Граде“ д.о.о., Врање	/	/	1.839.452
6.	21-Д/2023	Штампани материјал	6.000.000	„Графички дизајн студио Griffon“, Обрадовић Мирослав пр., Врање	29. новембар 2023. године	620.000	1.115.600

7.	1- У/202 3	Анализа воде	6.000.000	Завод за јавно здравље Врање	7. јул 2023. године	4.922.000	2.149.785
8.	49- У/202 3	Геодтеско и геотехничко снимање Бране „Првонек“	10.000.000	„Институт за водопривреду Јарослав Черни,, а.д., Београд	19. април 2023. године	9.750.000	2.900.000
Свега 2023. година			184.000.000			69.143.471	59.109.696

1) Јавна набавка број 3-Д/2022 – Набавка горива

Табела број 8 – Основни подаци о јавној набавци

Врста поступка: Јавна набавка – отворени поступак						
Процењена вредност: 13.000.000 динара						
Позиција из Плана јавних набавки: 0003						
Одлука о покретању поступка јавне набавке број 3783 од 28. септембра 2022. године				Извештај о стручној оцени понуда број 4290 од 8. новембра 2022. године		
Одлука о додели уговора број 4291 од 8. новембра 2022. године						
Уговор о набавци						
Број уговора	Датум закључења	Датум објаве обавештења о закљученом уговору	Добављач	Процењена вредност	Уговорена вредност	Реализована вредност
4596	1.12.2022.	9.12.2022	„Кнез петрол“ д. о. о., Београд	13.000.000	11.334.827	11.334.827

Увидом у презентовану документацију: документација о набавци, понуде понуђача, потписани уговори, фактуре понуђача за 2022. годину утврђено је да је Предузеће од понуђача „KNEZ PETROL“ д. о. о., Београд набављало поред уговорених добара (Evro dizel, Evro премијум BMB 95, TNG и AD BLUE, још једну врсту горива (XENERGY DIESEL), која није у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом. Вредности набавке ове врсте горива у 2022. години извршена је најмање у износу од 8.683.154 хиљаде динара. Наведено није у складу са чланом 154 став 1 којим је прописано да се уговор о јавној набавци извршава у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом, док је ставом 2 дефинисано да је наручилац обавезан да контролише извршења уговора о јавној набавци у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом.

2) Јавна набавка број 5-Д/2022 – Набавка електричне енергије

Табела број 9 – Основни подаци о јавној набавци

Врста поступка: Јавна набавка – отворени поступак						
Процењена вредност: 25.000.000 динара						
Позиција из Плана јавних набавки: 0005						
Одлука о покретању поступка јавне набавке број 2425 од 17. јуна 2022. године				Извештај о стручној оцени понуда број 2892 од 25. јула 2022. године		
Одлука о додели уговора број 2893 од 25. јула 2022. године						
Уговор о набавци						

Број уговора	Датум закључења	Датум објаве обавештења о закљученом уговору	Добављач	Процењена вредност	Уговорена вредност	Реализована вредност
2897	25.7.2022	19.8.2022	ЈП „ЕПС“ Београд	25.000.000	25.000.000	25.000.000

Предузеће је спровело поступак јавне набавке електричне енергије у 2021. години, број 5-Д/2021 и закључило уговор број 1965 од 10. јуна 2021. године у вредности од 14.000.000 динара са периодом испоруке годину дана од дана закључења уговора. Након тога Предузеће је закључило уговор за снабдевање електричном енергијом са потпуним снабдевањем – резервно снабдевање са резервним снабдевачем „Електропривреда Србије“ број 2421, са роком испоруке од 1. јуна 2022. године до датума промене снабдевача, а најдуже 60 дана од дана почетка резервног снабдевања и по том основу извршило расходе за набавку електричне енергије најмање у износу од 7.492.721 динар без спроведеног поступка јавне набавке, што није у складу са чланом 27 став 1 Закона о јавним набавкама.

Предузеће је спровело поступак јавне набавке електричне енергије у 2022. години, број 5-Д/2022 године и закључило уговор број 2897 од 25. јула 2022. године, у вредности од 25.000.000 динара.

Предузеће није планирало поступак јавне набавке тако да буде успостављен континуитет набавки и није покренуло поступак јавне набавке у периоду планираном Планом јавних набавки.

1) Јавна набавка број 3-Д/2023 – Гориво

Табела број 10 – Основни подаци о јавној набавци

- у динарима -

Врста поступка: Јавна набавка – отворени поступак						
Процењена вредност: 17.000.000 динара						
Позиција из Плана јавних набавки: 0003						
Одлука о спровођењу јавне набавке број 3412 од 3. октобра 2023. године				Извештај о поступку јавне набавке број 3887 од 6. новембра 2023. године		
Одлука о закључењу оквирног споразума број 3888 од 6. новембра 2023. године						
Уговор о набавци						
Број уговора	Датум закључења	Датум објаве одлуке о закљученом оквирном споразуму	Добављач	Процењена вредност	Уговорена вредност	Реализована вредност
/	/	8.11.2023.	„Кнез петрол“ д.о.о., Земун	17.000.000	17.000.000	1.311.145

У поступку јавне набавке 3-Д/2023 Гориво, Предузеће није закључило уговор на основу оквирног споразума са изабраним понуђачем, што није у складу са чланом 66 став 5 и 152 став 6 Закона о јавним набавкама.

Увидом у презентовану документацију: документација о набавци, понуде понуђача, потписани уговори, фактуре понуђача за 2023. годину утврђено је да је Предузеће од понуђача „Кнез петрол“ д. о. о., Београд набављало поред уговорених добара (Euro dizel, Euro premijum BMB 95, TNG и AD BLUE, још једну врсту горива (XENERGY DIESEL), која није у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом. Вредности набавке ове врсте горива у 2023. години извршена је најмање у износу од 6.918.823 динара. Наведено није у складу са чланом 154 став 1 којим је прописано да се уговор о јавној набавци извршава у складу са условима

који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом, док је ставом 2 дефинисано да је наручилац обавезан да контролише извршења уговора о јавној набавци у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом.

У поступку јавне набавке 3-Д/2023 Гориво Предузеће није објавило јавни позив и на Порталу службених гласила Републике Србије и базе прописа, што није у складу са чланом 105 став 8 Закона о јавним набавкама.

2) Јавна набавка број 4-Д/2023 – Песак, шљунак и еруптивни агрегат

Табела број 11 – Основни подаци о јавној набавци - у динарима -

Врста поступка: Јавна набавка – отворени поступак						
Процењена вредност: 8.000.000 динара						
Позиција из Плана јавних набавки: 0004						
Одлука о спровођењу јавне набавке број 3411 од 3. октобар 2023. године				Извештај о поступку јавне набавке број 3743 од 27. октобра 2023. године		
Одлука о закључењу оквирног споразума број 3744 од 27. октобра 2023. године						
Уговор о набавци						
Број уговора	Датум закључења	Датум објаве одлуке о закљученом оквирном споразуму	Добављач	Процењена вредност	Уговорена вредност	Реализована вредност
/	/	27.10.2020.	„Бинта“ д.о.о., Врање	8.000.000	8.000.000	1.498.000

У поступку јавне набавке 4-Д/2023 Песак, шљунак и еруптивни агрегат, Предузеће није закључило уговор на основу оквирног споразума са изабраним понуђачем, што није у складу са чланом 66 став 5 и чланом 152 став 6 Закона о јавним набавкама.

3) Јавна набавка број 11-Д/2023 – Угаљ

Табела број 12 – Основни подаци о јавној набавци - у динарима -

Врста поступка: Јавна набавка – отворени поступак						
Процењена вредност: 6.000.000 динара						
Позиција из Плана јавних набавки: 0011						
Одлука о спровођењу јавне набавке број 3681 од 23. октобра 2020. године				Извештај о поступку јавне набавке број 3922 од 8. новембра 2023. године		
Одлука о закључењу оквирног споразума број 3923 од 8. новембра 2023. године						
Уговор о набавци						
Број уговора	Датум закључења	Датум објаве одлуке о закљученом оквирном споразуму	Добављач	Процењена вредност	Уговорена вредност	Реализована вредност
/	/	9.11.2020.	„Код Граде“ д.о.о., Врање	6.000.000	6.000.000	1.839.452

У поступку јавне набавке 11-Д/2023 Угаљ, Предузеће није закључило уговор на основу оквирног споразума са изабраним понуђачем, што није у складу са чланом 66 став 5 и чланом 152 став 6 Закона о јавним набавкама, који прописује да се уговор на основу оквирног споразума закључује у писаној форми, а исто правно дејство може да има и наручбеница, ако садржи све битне елементе уговора.

У поступку јавне набавке 11-Д/2023 Угаљ, Предузеће није објавило јавни позив и на Порталу службених гласила Републике Србије и базе прописа, што није у складу

са чланом 105 став 8 Закона о јавним набавкама који прописује да се огласи из става 1 тачке 1–4 овог члана у поступцима јавних набавки чија је процењена вредност једнака или већа од 5.000.000 динара објављују и на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа, у форми за објављивање која ће бити доступна на Порталу јавних набавки.

4) Јавна набавка број 21-Д/2023 – Штампани материјал

Табела број 13 – Основни подаци о јавној набавци - у динарима -

Врста поступка: Јавна набавка – отворени поступак						
Процењена вредност: 6.000.000 динара						
Позиција из Плана јавних набавки: 0023						
Одлука о спровођењу јавне набавке број 3923 од 8. новембра 2023. године				Извештај о поступку јавне набавке број 3157 од 13. септембра 2023. године		
Одлука о закључењу оквирног споразума број 3158 од 13. септембра 2023. године						
Уговор о набавци						
Број уговора	Датум закључења	Датум објаве одлуке о закљученом оквирном споразуму	Добављач	Процењена вредност	Уговорена вредност	Реализована вредност
4138	29.11.2023	15.9.2023	„Графички дизајн студио Griffon“, Обрадовић Мирослав пр., Врање	6.000.000	619.900	1.115.600

У поступку јавне набавке 21-Д/2023 Штампани материјал Предузеће није објавило јавни позив и на Порталу службених гласила Републике Србије и базе прописа, што није у складу са чланом 105 став 8 Закона о јавним набавкама.

Утврђене су следеће неправилности у поступку спровођења поступка јавних набавки:

Откривена неправилност:

У поступку ревизије утврдили смо да је:

- Предузеће у 2022. и 2023. години закључило уговор о јавној набавци горива при чему је поред уговорених набављало и друге врсте горива, што није у складу са условима одређеним у документацији о набавци и изабраном понудом. Наведено није у складу са чланом 154 став 1 и 2 Закона о јавним набавкама, који прописују да се уговор о јавној набавци извршава у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом. Наручилац је обавезан да контролише извршења уговора о јавној набавци у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом. Вредност набавке ове врсте горива у 2022. години извршена је најмање у износу од 8.683.154 динара, а у 2023. години најмање у износу од 6.918.823 динара;

- Предузеће је у периоду од 1. јуна 2022. године до 25. јула 2022. године извршило набавку електричне енергије по закљученом уговору за снабдевање електричном енергијом са потпуним снабдевањем – резервно снабдевање са резервним снабдевачем „Електропривреда Србије“, у укупном износу од 7.492.721 динара, без спроведеног поступка јавне набавке. Наведено није у складу са чланом 27 став 1 Закона о јавним набавкама;

- У поступцима јавних набавки: 3-Д/2023 Гориво, 4-Д/2023 Песак, шљунак и еруптивни агрегат и 11-Д/2023 Угаљ, уговорене вредности 31.000.000 динара Предузеће није закључило уговор на основу оквирног споразума са изабраним понуђачем, што није у складу са чланом 66 став 5 и чланом 152 став 6 Закона о јавним набавкама;

- У поступцима јавних набавки: 3-Д/2023 Гориво, 11-Д/2023 Угаљ и 21-Д/2023 Штампани материјал уговорене вредности 23.619.900 динара Предузеће није објавило јавни позив и на Порталу службених гласила Републике Србије и базе прописа, што није у складу са чланом 105 став 8 Закона о јавним набавкама.

Препорука број 5:

Препоручујемо Предузећу да у складу са Законом о јавним набавкама:

- уговоре о јавним набавкама извршава у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраној понуди, као и да врши контролу извршења уговора;

- благовремено планира и спроводи поступке набавки;

- уговоре на основу оквирног споразума закључује у писаној форми са понуђачем којем је оквирни споразум додељен;

- у наредном периоду објављује јавне позиве и остале огласе.

2.3. Извештавање о јавним набавкама

Чланом 181 Закона о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да евидентира податке о вредности и врсти јавних набавки из чланова 11–21 овог закона и то по сваком основу за изузеће посебно, као и јавне набавке из члана 27 став 1 овог закона.

Евидентиране податке наручиоци збирно објављују на Порталу јавних набавки најкасније до 31. јануара текуће године за претходну годину, према упутству које Канцеларија за јавне набавке објављује на својој интернет страници.

Увидом у Портал јавних набавки утврдили смо да је Предузеће објавило Извештај о набавкама за 2022. и 2023. годину, чиме је поступило у складу са чланом 181 Закона о јавним набавкама.

2.4 Набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује

Законом о јавним набавкама уређене су набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује, односно које набавке су изузете од примене одредби Закона о јавним набавкама.

2022. година

Увидом у садржину Плана јавних набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује за 2022. годину, утврђено је да је Предузеће планирало спровођење поступака јавних набавки на које се закон не примењује укупне процењене вредности у износу од 101.715.000 динара без ПДВ-а, од којих се на добра односи 42.900.000 динара без ПДВ-а, на услуге 54.325.000 динара без ПДВ-а и на радове 4.490.000 динара без ПДВ-а.

Табела број 14 – План јавних набавки за 2022. годину на које се Закон о јавним набавкама не примењује по предмету набавке - у динарима -

Врста поступка	Предмет набавке	Број поступака	Процењена вредност набавки без ПДВ-а
Јавна набавка на коју се Закон не примењује	Добра	95	42.900.000
	Услуге	93	54.325.000
	Радови	3	4.490.000
Укупно:		191	101.715.000

У складу са Законом о јавним набавкама, а на основу Одлуке надзорног одбора Предузећа, план набавки који се односи на набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује за 2022. године је измењен десет пута. Структура плана набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује после свих измена приказана је у следећој табели.

Табела број 15 – План јавних набавки за 2022. годину на које се Закон о јавним набавкама не примењује по предмету набавке после свих измена - у динарима -

Врста поступка	Предмет набавке	Број поступака	Процењена вредност набавки без ПДВ-а
Јавна набавка на коју се Закон не примењује	Добра	102	48.455.000
	Услуге	94	55.735.000
	Радови	9	16.070.000
Укупно:		205	120.260.000

Предузеће је у 2022. години закључило укупно 82 уговора (наруџбеница), укупне вредности 47.414.063 динара, које се односе на набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује. Преглед ревидираних уговора (наруџбеница) дат је у табели која следи:

Табела број 16 – Преглед закључених уговора у 2022. години за набавке на које се Закон не примењује - у динарима -

Редни број	Предмет набавке	Основ за изузеће	Добављач	Уговорена вредност без ПДВ-а	Реализована вредност
1.	Услуга финансијско-унутрашње контроле	27.1	„London business excellence enterprise“ д. о. о. Ниш	927.000	927.000
2.	Услуга анализе ризика пословања	27.1	„London business excellence enterprise“ д. о. о. Ниш	929.000	929.000
3.	Чишћење предбранских филтера и преграда од наноса	27.1	"ИГ систем доо" Врање	2.980.000	2.980.000
4.	Заштитна обућа	27.1	„Рејтинг“ д. о. о. Ниш	989.792	989.792
5.	Остала заштитна опрема	27.1	„Рејтинг“ д. о. о. Ниш	398.974	398.974

Извештај Јавног предузећа за пречишћавање и дистрибуцију вода, пречишћавање и одвођење отпадних вода и одвођење атмосферских вода „Водовод“, Врање, за 2022. и 2023. годину

Редни број	Предмет набавке	Основ за изузеће	Добављач	Уговорена вредност без ПДВ-а	Реализована вредност
6.	Набавка цвећа, траве и разних садница за сређивање зелених површина	27.1	пр „Гарден систем“ Врањска бања	495.485	495.485
7.	Радови на уређењу препумпне станице Јеврем бунар	27.1	П.Р.Гарден систем Врањска бања	1.497.000	-
8.	Средства за одржавање хигијене	27.1	„Амико“ д. о. о. Врање	982.503	982.503
9.	Дезинфекциона средства	27.1	„Патуљак тим“ д. о. о. о. Врање	499.880	499.880
10.	Лиценца рачуноводствени програм	27.1	„Нисофт“ д.о.о. Ниш	500.000	450.000
11.	Израда пројктне документације (део набавке-Моштаница)	27.1	„БНС Инжењеринг“ Врање	480.000	480.000
12.	Израда пројктне документације (део набавке-ул.Косовска)	27.1	"БНС Инжењеринг" Врање	120.000	120.000
13.	Одржавање рачунарске опреме и системског софтвера	27.1	„Онлине нет“ д. о. о. Врање	799.200	799.200
14.	Израда КТП-а (део набавке-комесаријат за избеглице)	27.1	„Геодетски биро ГЕОРАДАР“	62.000	62.000
15.	Услуге интернета	27.1	„Онлине нет“ д. о. о. Врање	798.000	798.000
16.	Пројекат инсталације за интернет управна зграда	27.1	„Онлине нет“ д. о. о. Врање	399.990	399.990
17.	Производи за унутрашње уређење	27.1	сзр "Еуромонт" Врање	938.690	938.690
18.	Комарници	27.1	сзр "Еуромонт", Врање	472.000	472.000
19.	Програмски пакет за вођење кадровске евиденције	27.1	"ЦСА АД", Нови Сад	120.000	120.000
20.	Сервисирање интернет мреже од ППОВ према фабрици воде и црпној станици Врањска бања	27.1	"Онлине нет", Врање	800.000	800.000
21.	Техничка контрола пројктне документације	27.1	"Онлине нет", Врање	25.000	25.000
22.	Одржавање вифи линка од Управне зграде према ППОВ	27.1	„Инжењерске делатности Вик инжењеринг“ Врањска бања	990.000	990.000

Редни број	Предмет набавке	Основ за изузеће	Добављач	Уговорена вредност без ПДВ-а	Реализована вредност
23.	Услуга термовизије	27.1	„London business excellence enterprise“ д. о. о. Ниш	945.000	945.000
24.	Услуге вибродиагностике	27.1	„London business excellence enterprise“ д. о. о. Ниш	978.000	978.000

У поступку ревизије утврдили смо да је Предузеће у 2022. години извршило:

- набавку услуга финансијско-унутрашње контроле у износу од 927.000 динара и
- набавку услуга анализе ризика пословања у износу од 929.000 динара

што укупно износи 1.856.000 динара, без предходно спроведеног поступка јавне набавке, а да нису постојали разлози за изузеће од примене Закона о јавним набавкама, што није у складу са одредбама чланова 11–21 Закона о јавним набавкама.

Наведено није у складу са чланом 29 став 2 и 3 Закона о јавним набавкама који прописује да одређивање процењене вредности предмета јавне набавке не може да се врши на начин који има за циљ избегавање примене овог закона, нити у том циљу може да се врши подела предмета јавне набавке на више набавки. Наручилац одређује предмет јавне набавке тако да представља техничку, технолошку, функционалну и другу објективно одредиву целину.

2023. година

Увидом у садржину Плана јавних набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује за 2023. годину, утврђено је да је Предузеће планирало спровођење поступака јавних набавки на које се закон не примењује укупне процењене вредности у износу од 120.179.000 динара без ПДВ-а, од којих се на услуге односи 68.829.000 динара без ПДВ-а, на добра 43.370.000 динара без ПДВ-а. и на радове 7.980.000 динара без ПДВ-а.

Табела број 17 – План јавних набавки за 2023. годину на које се Закон о јавним набавкама не примењује по предмету набавке - у динарима -

Врста поступка	Предмет набавке	Број поступака	Процењена вредност набавки без ПДВ-а
Јавна набавка на коју се Закон не примењује	Услуге	113	68.829.000
	Добра	82	43.370.000
	Радови	4	7.980.000
Укупно:		199	120.179.000

У складу са Законом о јавним набавкама, а на основу Одлуке надзорног одбора Предузећа, план набавки који се односи на набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује за 2023. годину је измењен осам пута. Структура плана набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује после свих измена приказана је у следећој табели.

Табела број 18 – План јавних набавки за 2023. годину на које се Закон о јавним набавкама не примењује по предмету набавке после свих измена - у динарима -

Врста поступка	Предмет набавке	Број поступака	Процењена вредност набавки без ПДВ-а
Јавна набавка на коју се Закон не примењује	Добра	84	44.869.000
	Услуге	117	44.410.000
	Радови	4	7.980.000
Укупно:		205	97.259.000

Предузеће је у 2023. години закључило укупно 79 уговора (наруџбеница) укупне вредности 56.091.930 динара које се односе на набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује. Преглед закључених и ревидираних уговора (наруџбеница) дат је у табели која следи:

Табела број 19 – Преглед закључених уговора у 2023. години за набавке на које се Закон не примењује - у динарима -

Редни број	Предмет набавке	Основ за изузеће	Добављач	Уговорена вредност без ПДВ-а	Реализована вредност
1.	Физичко обезбеђење	27.3	„Strong Security 017“ д.о.о., Панчево	14.897.736	10.347.060
2.	Дезинфекциона средства	27.1	„Патуљак тим“ д.о.о., Врање	990.000	573.800
3.	Одржавање wi-fi линка од Управне зграде према постројењу за пречишћавање отпадних вода В	27.1	„Online net“ д.о.о., Врање	990.000	990.000
4.	Услуга ископа и превоза каменог агрегата	27.1	„Јанко Коп Ископ“, Игор Стошић пр., Врање	990.000	990.000
5.	Средства за одржавање хигијене	27.1	„Патуљак тим доо Врање“ д.о.о., Београд	989.988	800.340
6.	Канцеларијски материјал	27.1	„Патуљак тим“ д.о.о., Врање, Београд	990.000	989.848
7.	Реконструкција и инсталација интернет механизација и магацин	27.1	„Online net“ д.о.о., Врање	989.000	989.000
8.	Услуга ангажовања додатне механизације	27.1	„Јанко Коп Ископ“, Игор Стошић пр., Врање	638.600	638.600
9.	Услуга ангажовања	27.1	"Геобунар", Горан Трајковић пр., Врање	350.000	350.000

Редни број	Предмет набавке	Основ за изузеће	Добављач	Уговорена вредност без ПДВ-а	Реализована вредност
	додатне механизације				
10.	Гонери	27.1	„Патуљак тим“ д.о.о., Врање	900.000	900.000
11.	Услуга интернета	27.1	„Online net“ д.о.о., Врање	899.400	824.450
12.	Сервисирање интернет мреже од ППОВ према фабрици воде и црпној станици Врањска бања	27.1	„Online net“ д.о.о., Врање	800.000	800.000
13.	Антивирусни софтвер и виндовс	27.1	„Online net“ д.о.о., Врање	600.000	600.000
14.	Сервисирање, надоградња И одржавање	27.1	„Online net“ д.о.о., Врање	600.000	555.800
15.	Сервисирање, надоградња И одржавање	27.1	„Полар систем“ д.о.о., Врање	600.000	44.052
16.	Уређај за пескарење	27.1	„Тролекс Инжењеринг“ д.о.о., Трстеник	580.000	472.000
17.	Уређај за пескарење	27.1	„Еуросаба“ д.о.о., Трстеник	580.000	18.100
18.	Сервисирање система преноса сигнала са резервоара Ђошка и Сараине у фабрици воде и црпној станици Врањска бања	27.1	„Online net“ д.о.о., Врање	450.000	450.000
19.	Сервисирање и поправка мале електричне опреме	27.1	„Online net“ д.о.о., Врање	400.000	400.000
20.	Одржавање вифи линка према фабрици воде и брани Првонек	27.1	„Online net“ д.о.о., Врање	300.000	300.000
21.	Услуга интернет базе података	27.1	„Online net“ д.о.о., Врање	150.000	150.000

У поступку ревизије утврдили смо да је Предузеће у 2023. години извршило:

- набавку услуга одржавање wifі линка од Управне зграде према постројењу за пречишћавање отпадних вода у износу од 990.000 динара;
- набавку услуга интернета у износу од 900.000 динара;
- набавку услуга сервисирање интернет мреже од постројења за пречишћавање отпадних вода према фабрици воде и црпној станици Врањска Бања у износу од 800.000 динара;

без спроведеног поступка јавне набавке, а да нису постојали разлози за изузеће од примене Закона о јавним набавкама, што није у складу са одредбама чланова 11–21 Закона о јавним набавкама.

У складу са чланом 29 став 2 и 3 Закона о јавним набавкама прописано је да одређивање процењене вредности предмета јавне набавке не може да се врши на начин који има за циљ избегавање примене овог закона, нити у том циљу може да се врши подела предмета јавне набавке на више набавки. Наручилац одређује предмет јавне набавке тако да представља техничку, технолошку, функционалну и другу објективно одредиву целину.

Откривена неправилност:

Предузеће је извршило набавку:

- услуга финансијско-унутрашње контроле и набавку услуга анализе ризика пословања у износу од 1.856.000 динара у 2022. години;

- услуга одржавања wifi линка од Управне зграде према постројењу за пречишћавање отпадних вода, услуга интернета и сервисирање интернет мреже од постројења за пречишћавање отпадних вода према фабрици воде и црпној станици Врањска Бања у износу од 2.690.000 динара у 2023. години, без претходно спроведеног поступка јавне набавке, иако извршене набавке не представљају набавке утврђене члановима 11–21 на које се одредбе Закона о јавним набавкама не примењује. Наведено није у складу са чланом 29 став 2 и 3 Закона о јавним набавкама који прописује да одређивање процењене вредности предмета јавне набавке не може да се врши на начин који има за циљ избегавање примене овог закона, нити у том циљу може да се врши подела предмета јавне набавке на више набавки. Наручилац одређује предмет јавне набавке тако да представља техничку, технолошку, функционалну и другу објективно одредиву целину.

Препорука број 6:

Препоручујемо Предузећу да набавке, за које не постоји основ за изузеће од примене Закона о јавним набавкама, а чија је укупна процењена вредност на годишњем нивоу већа од износа прописаног одредбама овог закона, спроводи у одговарајућем поступку јавне набавке у складу са Законом о јавним набавкама.

У поступку ревизије утврђено је да је од 17 ревидираних поступака јавних набавки, укупне процењене вредности 321.580.000 динара, по којима је закључено укупно 43 уговора/оквирни споразум у вредности од 184.140.061 динара, код 20 закључених уговора/оквирних споразума у вредности од 134.290.137 динара у поступку јавне набавке достављена је понуда само једног понуђача, односно једне групе понуђача.

Прилог 3 – Потраживања од купаца

3.1. Евидентирање потраживања у пословним књигама Предузећа

У складу са чланом 24 Закона о рачуноводству и чланом 2 Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама број 1012 од 21. марта 2022. године, Предузеће је за признавање и вредновање имовине и обавеза, прихода и расхода применило Међународне стандарде финансијског извештавања за мала и средња правна лица, МСФИ/МСП на дан 31. децембар 2023. године.

Потраживања од купаца

Потраживања од купаца у земљи исказана су у износу од 317.528.454 динара на дан 31. децембра 2023. године, према следећем прегледу:

Табела број 20 – Преглед потраживања од купаца - у динарима -

Назив	2023. година	2022. година
Потраживања од купаца	586.714.750	535.800.254
Исправка вредности потраживања од купаца	269.186.296	269.793.712
Укупно:	317.528.454	266.006.542

Предузеће исказује потраживања од купаца по основу обављања комуналних делатности, снабдевања водом за пиће, пречишћавања и одвођења атмосферских и отпадних вода на територији града Врања.

Структура потраживања од купаца у земљи са исправком вредности потраживања дата је у следећој табели:

Табела број 21 – Структура потраживања од купаца у земљи

- у динарима -

Назив	2023. година
Купци у земљи – правна лица	265.918.647
Купци у земљи – наплата инкасаната	(52.041)
Купци у земљи – физичка лица	303.482.029
Купци у земљи – репрограм дуга	12.824.457
Сумњива и спорна потраживања од купаца	4.554.833
Утужења за купце	(13.175)
Укупно:	586.714.750
Исправка вредности потраживања од купаца	269.186.296
Укупно:	317.528.454

У следећој табели представљен је преглед потраживања од правних лица и то:

Табела број 22 – Преглед највећих износа потраживања од купаца - у динарима -

Назив	2023. година
ХК ПК Јумко АД, у реструктурирању, Врање	78.970.532
Градска управа града Врања	9.213.667
Симпо а. д., Врање	2.532.541
Министарство одбране, ВП 5007 и ВП 7036	2.134.508
Алфа плам метална индустрија, Врање	1.642.093
Окружни затвор, Врање	877.946
Остало:	222.157.167
Укупно:	317.528.454

Потраживања од купаца ХК ПК Јумко АД, у реструктурирању, Врање, у износу од 78.970.532 динара и Симпо а. д., Врање, у износу од 2.532.541 динара, односе се на извршене услуге испоруке воде и одвођења отпадних вода у периоду после усвајања и спровођења Унапред припремљеног плана реорганизације (УППР-а), којим су наведена правна лица била обухваћена.

Потраживање од купца Градска управа града Врања у износу од 9.213.667 динара обухвата потраживања за извршене услуге испоруке воде и одвођења отпадних вода у износу од 6.273.058 динара и извршене радове на изградњи водоводне и канализационе мреже у износу од 2.940.609 динара.

Пословне књиге и евиденције потраживања о купаца

Предузеће је у 2023. години вођење пословних књига и израду финансијских извештаја организовало у три програма:

- ИКС програм за евидентирање стања и промена на рачунима главне књиге, и помоћне евиденције зарада и залиха материјала;

- „С.С.А“ а. д., Нови Сад програм – интегрисан систем главне књиге и помоћних евиденција;

- НАПЛАТА – помоћни програм за аналитичку евиденцију потраживања од купаца.

Према објашњењу одговорних лица примена ИКС програма, добављача „Нисофт“, Ниш и програма НАПЛАТА, добављача „Омнидата“ из Шапца, потиче из ранијих периода и престаје на дан 31. децембар 2023. године. Након истека уговорних обавеза. Предузеће не планира ангажовање и примену програма наведених добављача у будућем периоду.

Почев од 1. децембра 2023. године, у примени је програм добављача „С.С.А“ а. д., Нови Сад. Након имплементације Предузеће је водило упоредне податке о стању и променама на рачунима главне књиге у два програма за вођење пословних књига ИКС и „С.С.А“ а. д., Нови Сад.

Увидом у достављене податке Предузећа, закључне листе и спецификације рачуна на дан 31. децембар 2023. године, утврђено је усаглашено стање потраживања од купаца у главној књизи програма ИКС и програма „С.С.А“ а. д., Нови Сад, на дан 31. децембар 2023. године у износу од 317.528.454 динара.

По основу услуга испоруке воде и одвођења отпадних вода купцима физичким и правним лицима, Предузеће је у главној књизи исказало потраживања од купаца у земљи у износу 514.045.995 динара (без исправке вредности потраживања), а у помоћној евиденцији у износу од 511.952.479 динара, према следећем прегледу:

Табела број 23 – Упоредни преглед потраживања од купаца главне књиге и помоћне евиденције за услуге испоручене воде и одвођења отпадних вода - у динарима -

Стање и промет рачуна потраживања од купаца за услуге испоруке воде и одвођења отпадних вода	Главна књига потраживања од купаца	Помоћна евиденција купаца	Износ неусаглашеног стања
Стање на дан 31. децембар 2023. године	514.045.995	511.952.479	2.093.516

Упоредним прегледом података, због начина вођења пословних књига, Предузеће је мање за 2.093.516 динара исказало стање рачуна помоћне евиденције купаца у програму НАПЛАТА у односу на исказано стање потраживања од купаца у главној књизи по основу услуга испоруке воде и одвођења отпадних вода купцима физичким лицима за 2023. годину.

Према члану 8 Закона о рачуноводству правна лица уређују организацију рачуноводства на начин који омогућава свеобухватно евидентирање, као и спречавање и откривање погрешно евидентираних пословних промена и уређују интерне рачуноводствене контролне поступке, међу којима је попис као основни контролни инструмент.

Члан 20 став 3 Закона о рачуноводству прописује да правно лице усклађивање промета и стања главне књиге са дневником и помоћних књига са главном књигом врши пре пописа имовине и обавеза и пре састављања годишњих финансијских извештаја.

Откривена неправилност:

Предузеће није у 2023. години, пре пописа имовине и обавеза и пре састављања годишњих финансијских извештаја, ускладило промет и стање помоћне евиденције потраживања од купаца са главном књигом, у износу од 2.093.516 динара, чиме није поступило у складу са чланом 20 став 3 Закона о рачуноводству.

Препорука број 7:

Препоручујемо Предузећу да, пре вршења пописа и састављања наредног сета годишњих финансијских извештаја изврши усклађивање промета и стања главне књиге са дневником и помоћних књига са главном књигом као и да стање по књигама усклади са стањем по попису на датум биланса а утврђене разлике да евидентира у својим пословним књигама у складу са Законом о рачуноводству.

Попис

На основу члана 20 Закона о рачуноводству, члана 4 Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем¹⁵, (у даљем тексту: Правилник о попису), Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и члана 70 Статута, директор Предузећа донео је 26. децембра 2023. године Решење о именовану Централне пописне комисије и комисије за годишњи попис појединих делова имовине и обавеза број 4460 од 26. децембра 2023. године и Упутство за рад комисије за попис број 4460/1. Чланови централне комисије и чланови осталих комисија за попис су одговорни за правилност вршења пописа и тачност стања по попису.

Централна пописна комисија сачинила је Извештај о попису за 2023. годину број 178 од 26. јануара 2024. године и доставила Надзорном одбору ради усвајања.

Надзорни одбор Предузећа донео је 29. јануара 2024. године Одлуку број 183, којом је делимично усвојио Извештај о попису за 2023. годину. Према одлуци, Надзорни одбор Предузећа није усвојио извештај о попису у делу отписа законске затезне камате у износу од 108.761 динар исказане на рачуну купци у земљи и предлога за отпис по изводима отворених ставки у износу од 44.997 динара, док се у преосталом делу извештај усваја у целости.

Увидом у достављену документацију о извршеном попису потраживања утврђено је следеће:

- Председник Централне пописне комисије је запослен на радном месту Извршног директора, а чланови комисије на радним местима: Директор сектора за правне односе, Директор сектора за финансијске послове, Шеф рачуноводства, Директор сектора за техничке послове;

¹⁵ „Службени гласник РС“, број 89/2020

- Председник Комисије за попис новчаних средстава, благајне, хартије од вредности, порто благајне потраживања од купаца и обавезе према добављачима као и сумњива и спорна потраживања, запослен је на радном месту Самостални референт наплате, а чланови комисије на радним местима Ликвидатор, Рачуновођа, Шеф службе наплате, Контиста. Председник ове комисије истовремено је решењем директора ангажован као члан Комисије за попис основних средстава и инвентара за послове одбране и самозаштите.

На овај начин директор Предузећа именовано је Председника и чланове комисије за попис који су запослени на радним местима на којима рукују имовином, односно задужени су имовином која се пописује.

Наведено није у складу са одредбама члана 5 став 1 Правилника о попису.

- Пре почетка пописа, Комисије нису утврдиле план рада по коме ће вршити попис и доставиле надлежном органу Предузећа.

Наведено није у складу са одредбама члана 8 став 1 Правилника о попису.

- Прилог делимично усвојеног Извештаја о попису за 2023. годину је Записник комисије за попис потраживања. Комисија за попис потраживања је навела да је стање потраживања од купаца утврђено пописом у износу од 409.087.729 динара. Комисија је доставила предлог за директан отпис потраживања у износу од 4.384.615 динара на основу пресуда за 2023. годину, а из периода 2013. године и раније у износу од 108.761 динар по основу репрограма и у износу од 44.997 динара застарелих потраживања.

Увидом у достављене податке Предузећа, закључне листе, спецификације рачуна потраживања од купаца на дан 31. децембар 2023. године, утврђено је неусклађено стање потраживања од купаца по књигама са стањем по попису у износу од 91.559.275 динара, према следећем прегледу:

Табела број 24 – Упоредни преглед потраживања од купаца исказаних у главној књизи и утврђених по попису

- у динарима-

Стање и промет рачуна потраживања од купаца	Стање по књигама – главна књига (са исправком вредности)	Попис (са исправком вредности потраживања од купаца)	Износ неусаглашеног стања
Стање на дан 31. децембар 2023. године	317.528.454	409.087.729	(91.559.275)

Предузеће је мање за 91.559.275 динара исказало стање рачуна потраживања од купаца по књигама у односу на стање утврђено по попису на датум биланса за 2023. годину.

Члан 20 став 2 Закона о рачуноводству прописује да правно лице врши попис имовине и обавеза и усклађује стање по књигама са стањем по попису на датум биланса.

Предузеће је, пре састављања финансијских извештаја за 2023. годину, извршило усаглашавање међусобних потраживања и обавеза са купцима путем извода отворених ставки.

Предузеће није обелоданило број и укупан износ неусаглашених потраживања и њихов однос према броју и укупном износу потраживања у Напоменама уз финансијске извештаје. Наведено није у складу са чланом 22 Закона о рачуноводству.

Откривена неправилност:

Утврђене су неправилности код пописа потраживања од купаца и то:

- Директор Предузећа није пре спровођења пописа донео одлуку или решење о попису. Наведено није у складу са чланом 8 Закона о рачуноводству.

- Директор Предузећа је решењем о именовану образовао Централну пописну комисију и комисије за попис новчаних средстава, благајне, хартије од вредности, порто благајне потраживања од купаца и обавезе према добављачима као и сумњива и спорна потраживања који су запослени су на радним местима на којима рукују имовином, односно задужени су имовином која се пописује. Наведено није у складу са одредбама члана 5 став 1 Правилника о попису.

- Пре почетка пописа, Комисије нису утврдиле план рада по коме ће вршити попис и доставиле надлежном органу Предузећа. Наведено није у складу са одредбама члана 8 став 1 Правилника о попису.

Предузеће није ускладило стање по књигама са стањем по попису на датум биланса зато што је за 91.559.275 динара мање исказало стање рачуна потраживања од купаца по књигама у односу на стање утврђено по попису на датум биланса за 2023. годину.

Наведено није у складу са чланом 20 став 2 Закона о рачуноводству.

Препорука број 8:

Препоручујемо Предузећу да у будућем периоду, врши годишњи попис имовине и обавеза у складу са Законом о рачуноводству и Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

Усаглашавање потраживања и обавеза

Предузеће је, пре састављања финансијских извештаја за 2023. годину, извршило усаглашавање међусобних потраживања и обавеза са купцима путем извода отворених ставки.

У поступку ревизије, ради усаглашавања стања потраживања од купаца правних лица, у укупном износу од 265.918.647 динара, послате су независне потврде стања, са стањем на дан 31. децембар 2023. године у износу од 15.487.259 динара, што чини 5% укупних потраживања од продаје у земљи исказаних у пословним књигама Предузећа.

Од наведеног износа, неусаглашена потраживања износе 13.274.902 динара што чини 85% износа послатих независних потврда стања, односно 4% укупних потраживања од купаца правних лица, а у највећем износу од 12.577.604 динара чини неусаглашено стање са оснивачем. Предузеће је у поступку ревизије доставило Уговор о регулисању начина измирења обавеза број 2675 закључен са оснивачем 28. јула 2023. године. Уговором је утврђено да ће оснивач отплатити дуг Предузећу у износу од 12.425.630 динара путем есконта шест меница код пословне Аик банке, са валутом од 15. децембра 2023. године до 15. маја 2024. године.

За преостали део потраживања у износу од 2.212.358 динара нису нам достављени одговори на захтев за независну потврду стања од стране купаца правних лица. У поступку ревизије нису потврђена усаглашена потраживања од купаца правних лица.

Откривене неправилности:

Предузеће није у Напоменама уз финансијске извештаје за 2023. годину, обелоданило број и укупан износ неусаглашених потраживања, нити њихов однос према

броју и укупном износу потраживања, у складу са одредбама члана 22. став 4. Закона о рачуноводству.

Препорука број 9:

Препоручујемо Предузећу да у наредном периоду, пре састављања финансијских извештаја, усагласи потраживања са дужницима, путем независних потврда стања и у Напоменама уз финансијске извештаје, обелодани број и укупан износ неусаглашених потраживања и њихов однос према броју и укупном износу потраживања од купаца у складу са Законом о рачуноводству.

Вредновање потраживања од купаца

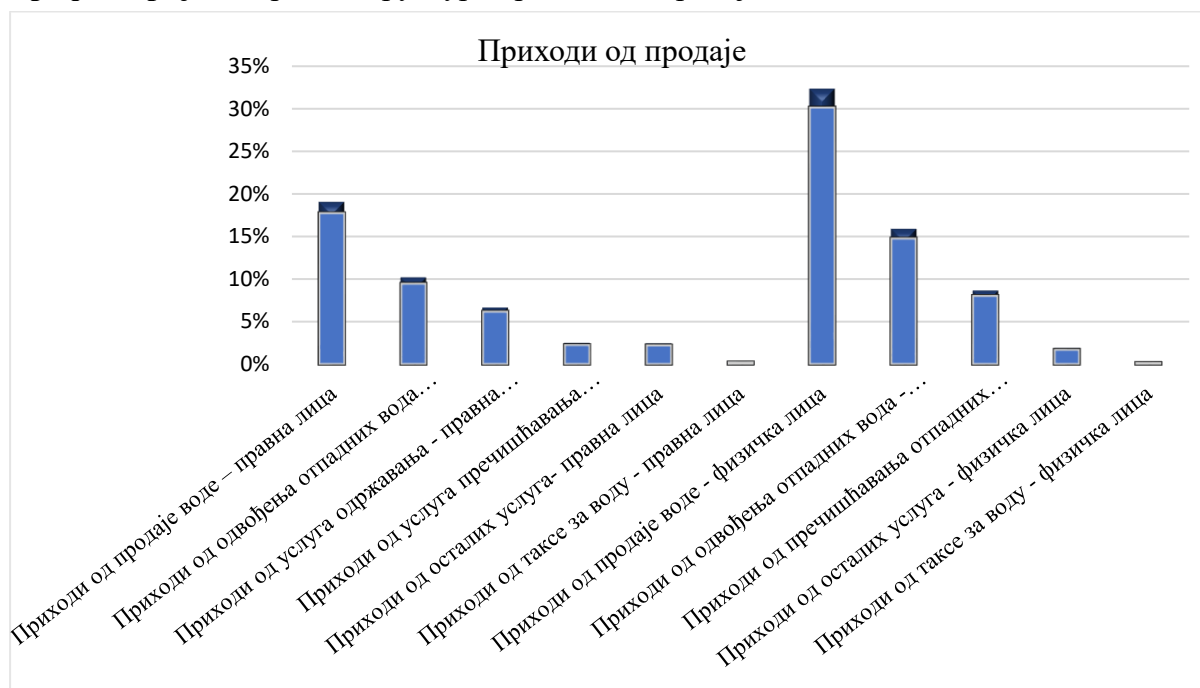
Приходи од продаје

Предузеће је у 2023. години, остварило приходе од продаје производа и услуга у износу 534.177.786 динара по основу обављања комуналних делатности.

Табела број 25 – Структура прихода од продаје производа и услуга – у динарима –

Назив	2023. година
Правна лица	
Приходи од продаје воде	101.591.504
Приходи од одвођења отпадних вода	54.323.313
Приходи од услуга одржавања мреже	35.585.701
Приходи од услуга пречишћавања отпадних вода	13.395.795
Приходи од осталих услуга	13.109.859
Приходи од таксе за воду	1.738.321
Свега:	219.744.493
Физичка лица	
Приходи од продаје воде	172.302.573
Приходи од одвођења отпадних вода	84.745.821
Приходи од услуга пречишћавања отпадних вода	46.131.180
Приходи од вршења услуга одржавања мреже	10.070.437
Приходи од таксе за воду	1.183.282
Свега:	314.433.293
Укупно:	534.177.186

График број 3 – Приказ структуре прихода од продаје

Потраживања по основу обрачунате законске затезне камате

Правилник о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике у члану 16 став 6 прописује да се на рачунима потраживања од купаца – правна и физичка лица, исказују потраживања по основу продаје производа, робе и услуга у земљи, а члан 18 став 2 да се потраживања за уговорену и затезну камату по дужничко-поверилачким односима и кредитима исказују на рачуну потраживања за камату и дивиденде.

Откривена неправилност:

Предузеће је на рачунима потраживања од купаца – правна и физичка лица, исказало потраживања по основу обрачунате законске затезне камате на доспела, а неизмирена дуговања по основу услуга испоруке воде и одвођења отпадних вода у износу од најмање 21.566.188 динара. На тај начин више су исказана потраживања од купаца, а мање остала потраживања у наведеном износу.

Наведено није у складу са чланом 16 став 6 и 18 став 2 Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, а у вези са чланом 14 став 1 Закона о рачуноводству.

Препорука број 10:

Препоручујемо Предузећу да обрачун затезне камате евидентира у својим пословним књигама у складу са Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, а у вези са чланом 14 став 1 Закона о рачуноводству.

Евиденције потраживања од купаца по основу „Инвестиционог динара“

Скупштина града Врања је утврдила „инвестициони динар“ у висини од пет динара по м³ утрошене воде за правна и физичка лица, на основу Решења о давању сагласности на одлуку о измени и допуни Одлуке о ценама воде и канализационих услуга број 038-2/2021-10 од 29. априла 2021. године,

У решењу је утврђено да се средства прикупљена на овај начин не сматрају приходом Предузећа већ се уплаћују на посебан инвестициони рачун за потребе укупног система водоснабдевања.

Предузеће је за извршен промет услуга испоруке воде обрачунавало и фактурисало „инвестициони динар“ купцима правним и физичким лицима по цени која је утврђена у складу са решењем оснивача, што је утврђено увидом у излазне рачуне и обрачуне о количини утрошене воде.

Износ наплаћених потраживања по основу „инвестиционог динара“ Предузеће је утврђивало проценом у висини од 5,5% вредности дневног пазара по основу уплата преко благајне, док за уплате физичких и правних лица које су извршене преко пословних банака, Предузеће није вршило издвајање средстава на посебан инвестициони рачун.

На овај начин, према достављеним подацима Предузећа, „инвестициони динар“ садржан у рачунима за фактурисане услуге испоруке воде, исказан је на рачуну потраживања од купаца у износу од најмање 17.727.422 динара, док је уплата наплаћених средстава по овом основу на пословни рачун код Банке Интеса, износила 10.455.507 динара у 2023. години.

Откривена неправилност:

Предузеће је потраживања по основу „инвестиционог динара“ евидентирало на рачуну потраживања од купаца у износу од најмање 17.727.422 динара, уместо на рачуну потраживања из специфичних послова, што није у складу са чланом 16 и 17 Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, а у вези са чланом 14 Закона о рачуноводству. Осим тога, без утврђених критеријума на истом рачуну евидентирало је процену уплате износа „инвестиционог динара“ за уплате извршене преко благајне Предузећа у износу од најмање 10.455.507 динара.

Препорука број 11:

Препоручује се Предузећу да изврши тачан обрачун учешћа „инвестиционог динара“ за уплате правних и физичких лица и да га евидентира на рачуну потраживања из специфичних послова, у складу са Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, а у вези са чланом 14 став 1 Закона о рачуноводству.

Исправка вредности потраживања од купаца

Предузеће је исказало исправку вредности потраживања од продаје у износу од 269.186.296 динара, што чини 46% од укупне вредности потраживања на дан 31. децембар 2023. године.

Промене на рачуну исправке вредности потраживања од купаца у току 2023. године биле су следеће:

Табела број 26 – Преглед промена на рачуну исправка вредности потраживања од купаца у земљи - у динарима -

Назив	2023. година
Почетно стање на дан 1. јануар 2023. године	269.793.712
Наплаћено у току године	607.416
Повећање у току године	-
Укупно на дан 31. децембар 2023. године	269.186.296

Предузеће је исправку вредности потраживања исказало по почетном стању у износу од 269.793.712 динара која потиче из ранијег периода и на име потраживања која су исправљена у ранијем периоду а наплаћена су у току 2023. године у износу од 607.416 динара, а за које нам је у поступку ревизије достављена евиденција.

Рачуноводственим политикама у члану 25 уређено је да се исправка вредности потраживања од купаца на терет расхода периода преко рачуна исправке вредности врши код потраживања од купаца код којих је од рока за њихову наплату прошло најмање 180 дана.

Извршен је увид у достављене евиденције о стању старосне структуре потраживања од продаје и сачињен је следећи преглед:

Табела број 27 – Преглед старосне структуре потраживања од продаје - у динарима -

Назив	2023. година
Потраживања од купаца која нису доспела за наплату	60.892.727
Потраживања од купаца чији је рок за наплату протекао до три месеца	73.913.724
Потраживања од купаца чији је рок за наплату протекао од три до шест месеци	52.042.231
Потраживања од купаца чији је рок за наплату протекао од шест месеци до једне године	47.211.949
Потраживања од купаца чији је рок за наплату протекао више од једне године	352.654.119
Укупно на дан 31. децембар 2023. године	586.714.750

На основу достављене старосне структуре, сходно усвојеним рачуноводственим политикама, утврђено је да потраживања од купаца од чијег је рока за наплату прошло више од 180 дана најмање износе 399.866.068 динара.

На тај начин, Предузеће је у 2023. години мање исказало исправку вредности потраживања од купаца у износу од најмање 130.679.772 динара, у односу на исказану вредност потраживања од купаца на биланса стања.

Откривена неправилност:

Предузеће није извршило исправку вредности потраживања од купаца у 2023. години у складу са чланом 25 Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама, јер није узело у обзир сва потраживања од чијег рока је за наплату протекло више од 180 дана. Због тога, у пословним књигама Предузећа мање је исказана исправка вредности потраживања од купаца, као и резултат пословања у износу од најмање 130.679.772 динара.

Наведено није у складу са чланом 23 став 1 тачка 2 и чланом 25 Закона о рачуноводству.

Препорука број 12:

Препоручујемо Предузећу да преиспита наплативост потраживања од купаца и да исправку вредности потраживања од купаца врши у складу са усвојеним рачуноводственим политикама и Законом о рачуноводству.

3.2 Примена ценовника

Цене по којима се испостављају фактуре корисницима услуга Предузећа доноси Надзорни одбор, а сагласност на цене даје Оснивач, у складу са Одлуком о усклађивању пословања Јавног предузећа „Водовод“, Врање са Законом о јавним предузећима број 2781 од 20. септембра 2016. године (са изменама и допунама).

Предузеће је услуге испоруке воде и канализационе услуге са јавног водовода, фактурисало у складу са ценама које су по категоријама корисника утврђене у ценовницима према следећем прегледу:

Табела број 28 – Преглед ценовника примењених у 2023. години

Ценовник	Датум решења о давању сагласности оснивача
Ценовник за коришћење воде и канализационих услуга ЈП Водовод“ Врање број 181/1 од 20. јануара 2021. године	29. април 2021. године
Одлука о усвајању захтева за увођење нове услуге – пречишћавања отпадних вода број 1968 од 25. маја 2023. године	29. јун 2023. године

Скупштина града Врања је Решењем о давању сагласности број 02-73/2023-10 од 29. јуна 2023. године формирала цену за обављање нове услуге пречишћавања отпадних вода у висини од 42,12 динара са ПДВ-ом, на основу Одлуке Надзорног одбора Предузећа о повећању цена број 4536 од 16. децембра 2022. године.

Остале комуналне делатности Предузећа обухватају уклањање отпадних вода; изградња путева, ценовода, хидротехничких објеката, рушење бесправно сазиданих објеката, постављање водоводних и канализационих система, техничка испитивања и анализа, услуге осталог чишћења, експлоатација шљунка и песка.

Предузеће је у 2023. години извршило радове у вредности од 62.958.486 динара при чему није имало ценовник на који је оснивач дао сагласност. Према објашњењу одговорних лица у Предузећу, цене по којима су извршени радови формиране су више за 40% вредности у односу на набавке материјала.

У члану 57 Статута број 3527 од 30. новембра 2016. године (са изменом и допуном) уређено је да Надзорни одбор Предузећа доноси одлуку о висини цена услуга. У члану 49 Одлуке о промени оснивачког акта Јавног предузећа „Водовод“, Врање, прописано је да елементи за образовање цена производа и услуга се уређују посебном одлуком коју доноси Надзорни одбор, уз сагласност Скупштине града.

Откривена неправилност:

Предузеће је у 2023. години извршило радове у укупном износу од 62.958.486 динара по ценовнику на који оснивач није дао сагласност. Наведено није у складу са чланом 69 Закона о јавним предузећима.

Предузета мера исправљања број 1

Надзорни одбор Предузећа је на седници одржаној 12. јануара 2024. године донео Одлуку број 61 о усвајању Ценовника услуга ЈП Водовод, Врање, којом су утврђене цене за извођење грађевинских радова. Оснивач је Решењем број 06-16/2024 – 10 од 30. јануара 2024. године, дао сагласност на поменуту одлуку и новоформиране цене се примењују.

У 2023. години Предузеће наплаћена средства од крајњих корисника у износу од 10.455.507 динара по основу потраживања за „инвестициони динар“ није у потпуности и са јасно утврђеним критеријумима, издвојило на посебан наменски рачун како је дефинисано одлуком о ценама воде и канализационих услуга, на коју је Оснивач дао сагласност.

Скупштина града Врања је утврдила „инвестициони динар“ у висини од пет динара по м³ утрошене воде за правна и физичка лица, на основу Решења о давању сагласности на одлуку о измени и допуни Одлуке о ценама воде и канализационих услуга број 038-2/2021-10 од 29. априла 2021. године. Прикупљена средства на овај начин не сматрају се приходом Предузећа већ се уплаћују на посебан инвестициони рачун за потребе укупног система водоснабдевања.

Откривена неправилност:

Предузеће је у 2023. години потраживања по основу „инвестиционог динара“ наплатило од крајњих корисника и средства на посебан инвестициони рачун издвојило проценом, без утврђених критеријума, у висини од 5,5% вредности дневног пазара који је уплаћен преко благајне, док средства за све уплате преко рачуна пословне банке, како физичких тако и правних лица, није издвојило на посебан наменски рачун у складу са поменутом одлуком.

Предузеће је у текућој години прикупило средства по основу „инвестиционог динара“ у укупном износу од 10.455.507 динара.

Препорука број 13:

Препоручујемо Предузећу да средства наплаћена по основу „инвестиционог динара“ од физичких и правних лица издваја на посебан наменски рачун у складу са ценовником на који је Оснивач дао сагласност.

3.3 Законска затезна камата

Предузеће је по основу услуга испоруке воде и одвођења отпадних вода купцима физичким и правним лицима вршило обрачун и наплату законске затезне камате на

доспела а неизмирена дуговања у 2023. години. У пословним књигама исказани приходи по основу услуга испоруке воде и одвођења отпадних вода износе 412.963.211 динара.

Откривена неправилност:

Обрачун и наплата законске затезне камате у Предузећу врши се само за услуге испоруке воде и одвођења отпадних вода купцима физичким и правним лицима док се за све друге преостале услуге камата не обрачунава.

Предузеће је дужно да спроведе обрачун законске затезне камате за све неблаговремене уплате доспелих потраживања од купаца у земљи која је прописана одредбама члана 277 Закона о облигационим односима и члана 2 и 6 Закона о затезној камати.

Препорука број 14:

Препоручујемо Предузећу да за све неблаговремене уплате доспелих потраживања од купаца, обрачунава затезну камату у складу са Законом о облигационим односима и Законом о затезној камати.

3.4. Мере наплате потраживања у складу са законском регулативом и интерним актима

Предузеће је 14. марта 2013. године донело Комерцијалне политике и процедуре број 708, које од наведеног датума до дана ревизије нису ажуриране с обзиром да су промењени закони који регулишу наплату доспелих, а ненеплаћених потраживања, као што је начин наплате потраживања путем извршитеља.

У поступку ревизије утврђено је да се ненаплаћена потраживања предају извршитељима уколико није могуће направити споразум са потрошачем. У току 2022. године јавним извршитељима је послато 224 предлога за извршење из категорије физичких лица у износу од 6.773.427 динара и шест предлога за извршење из категорије правних лица у износу од 1.852.064 динара.

У току 2023. године јавним извршитељима је послато 359 предлога за извршење из категорије физичких лица у износу од 13.700.225 динара и 15 предлога за извршење из категорије правних лица у износу од 2.965.768 динара.

Предузеће није интерним актом прописало начин, износ и временски период, као и праћење наплате потраживања у циљу ефикаснијег управљања потраживањима, како не би долазило до застарелости, а који је потребан због наведених чланова закона и чињенице да је неблаговременим утужењима угрожен део обртне имовине Предузећа коју чине потраживања од купаца, јер протоком времена наплата постаје неизвеснија.

У члану 374 став 1 Закона о облигационим односима прописано је да међусобна потраживања правних лица из уговора у промету робе и услуга као и потраживања накнаде за издатке учињене у вези с тим уговорима, застаревају за три године.

У члану 378 став 1 тачка 1 Закона о облигационим односима прописано је да се једногодишњи рок застарелости односи на потраживање накнаде за испоручену електричну и топлотну енергију, плин, воду, за димничарске услуге и за одржавање чистоће, кад је испорука, односно услуга извршена за потребе домаћинства.

У члану 12 став 1 тачка 10) Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, у циљу ефикаснијег управљања

потраживањама, прописано је увођење интерних правила за финансијско управљање и контролу, путем унутрашњих аката.

Према евиденцијама које су нам достављене, потраживања од купаца која су старија од једне године износе 349.861.701 динар и чине 67% укупно доспелих потраживања. Наведено иде у прилог чињеници да Предузеће није предузимало адекватне мере и поступке за наплату потраживања.

Откривена неправилност:

У 2023. години, Предузеће није у потпуности предузимало активности које се односе на благовремену и ефикаснију наплату потраживања нити је општим актима прописало начин наплате потраживања и поступак утужења, што није у складу са чланом 12 став 1 тачка 10) Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, у циљу ефикаснијег управљања потраживањама, који прописује увођење интерних правила за финансијско управљање и контролу, путем унутрашњих аката.

Препорука број 15:

Препоручујемо Предузећу да предузме активности за наплату потраживања од купаца и донесе општи акт чијом би се применом уредио начин наплате потраживања, поступак утужења, а у циљу њихове благовремене и ефикасније наплате, у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Одложено плаћање дуга

Одлуком Надзорног одбора о утврђивању начина и услова за решавање потраживања од корисника путем потписивања уговора о репрограму дуга број 492 од 25. фебруара 2016. године, а ради ефикасније наплате потраживања Предузеће је у току 2023. и ранијих година закључивало уговоре о одложеном плаћању дуга (репрограм). У току 2023. године са корисницима услуга – физичка лица закључени су уговори о репрограму у износу од 29.839.212 динара, а са корисницима – правна лица у износу од 15.727.620 динара.

На наведену одлуку Надзорног одбора Предузеће није прибавило сагласност оснивача која је прописана у члану 69 став 1 тачка 9 Закона о јавним предузећима.

Откривена неправилност:

Предузеће не поседује сагласност Оснивача о начину плаћања доспелих обавеза на рате, чиме није поступило у складу са одредбом члана 69 став 1 тачка 9 Закона о јавним предузећима.

Препорука број 16:

Препоручујемо Предузећу да прибави сагласност Оснивача о начину плаћања доспелих обавеза на рате, у складу са Законом о јавним предузећима.

Рекламације

Чланом 55 Закона о заштити потрошача, прописано је да потрошач може да изјави рекламацију продавцу ради остваривања својих права, као и због погрешно обрачунате цене и других недостатака.

Продавац је дужан да на продајном месту видно истакне обавештење о начину и месту пријема рекламација, као и да обезбеди присуство лица овлашћеног за пријем рекламација у току радног времена. Продавац је дужан да води евиденцију примљених рекламација и да је чува најмање две године од дана подношења рекламација потрошача. Евиденција о примљеним рекламацијама води се у облику укорићене књиге или у електронском облику и садржи нарочито име и презиме подносиоца и датум пријема рекламације, податке о роби, кратком опису несаобразности и захтеву из рекламације, датуму издавања потврде о пријему рекламације, одлуци о одговору потрошачу, датуму достављања те одлуке, уговореном примереном року за решавање на који се сагласио потрошач, начину и датуму решавања рекламације, као и информације о продужавању рока за решавање рекламације.

У члану 12 став 1 тачка 10) Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, у циљу ефикаснијег управљања потраживањима, прописано је увођење интерних правила за финансијско управљање и контролу, путем унутрашњих аката.

Предузеће није интерним актом уредило правила која се односе на рекламацију и начину решавања рекламација у смислу члана 12 став 1 тачка 10) Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

У поступку ревизије утврђено је да Предузеће води евиденцију примљених рекламација и начин њиховог решавања.

Према пословним књигама Предузећа утврдили смо да постоје евиденције о захтевима и одобрењу рекламација корисника услуга. У 2023. години рекламације правних лица износе 2.511.570 динара, а физичих лица 7.743.645 динара.

Откривена неправилност:

Предузеће нема интерни акт којим се уређује питање рекламација и начина решавања рекламације корисника услуга, што није у складу са чланом 12 став 1 тачка 10) Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Препорука број 17:

Препоручујемо Предузећу да донесе општи акт о заштити потрошача којим би се уредио начин решавања по рекламацијама корисника услуга као и друга питања од значаја за заштиту потрошача у смислу Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Прилог 4 – Друга питања у поступку ревизије

Иако циљ ове ревизије није био давање мишљења о усклађености пословања за Законом о буџетском систему, вршењем ревизије правилности пословања у делу који се односи на јавне набавке и потраживања од купаца утврдили смо следеће неправилности:

Усклађеност броја запослених са одредбама Закона о буџетском систему и Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору

Предузеће на дан 31. децембар 2023. године има закључене уговоре о раду са 172 запослена лица на неодређено време, 60 лица на одређено време, као и два ангажована лица по уговору о делу и 19 лица ангажованих на привременим и повременим пословима.

Преглед запослених на одређено и неодређено време у 2023. години дат је табели:

Табела број 29: Преглед запослених на одређено и неодређено време у 2023. години

Месец	Број запослених на неодређено	Број запослених на одређено	Број ангажованих на ПП пословима	Број ангажованих по уговору о делу	Укупан број запослених на одређено време, ангажованих по уговору о ПП пословима и уговору о делу	10% од броја запослених на неодређено	Број радника без прибављене сагласности надлежног органа
	1	2	3	4	5=(2+3+4)	6=1*10%	7=6-5
јануар	173	32	2	30	64	17	47
фебруар	176	27	2	35	37	17	20
март	176	27	2	33	35	17	18
април	176	29	2	32	34	17	17
мај	176	30	2	17	19	17	2
јун	176	34	2	32	34	17	17
јул	176	35	2	31	68	17	51
август	176	37	2	21	60	17	43
септембар	175	40	2	21	63	17	46
октобар	175	52	2	21	75	17	58
новембар	172	54	2	21	77	17	60
децембар	172	60	2	21	83	17,2	66

У 2023. години број запослених који је закључио уговоре о раду на одређено време у Предузећу и ангажовало лица по уговору ван радног односа је у распону од 19 до 83 лица, док је број радника за који није прибављена сагласност надлежног органа у распону од 2 до 66 лица.

Наведено није у складу са одредбама члана 27к став 4 Закона о буџетском систему којим је прописано да укупан број запослених на одређено време (изузев у својству приправника), лица ангажованих по уговору о делу, уговору о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге, као и посредством агенције за привремено запошљавање и лица ангажованих по другим основама, код

корисника јавних средстава, не може бити већи од 10% укупног броја запослених на неодређено време, осим изузетно, уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење Министарства и са чланом 8 Уредбе о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава којим је дефинисано да се у погледу давања сагласности да укупан број запослених на одређено време због повећаног обима посла, лица ангажованих по основу уговора о делу, уговора о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге и лица ангажованих по другим основама код одређеног корисника јавних средстава буде већи од 10% од укупног броја запослених код тог корисника, сходно примењују одредбе чланова 3–7 ове уредбе, с тим да дата сагласност важи за период који, на образложен предлог надлежног органа, одреди Комисија.

Скупштина града Врања је донела Одлуку о одређивању максималног броја запослених на неодређено време у систему локалне самоуправе – Града Врања за 2017. годину. Наведеном одлуком утврђен је максималан број запослених од 189 у Јавном предузећу за пречишћавање и дистрибуцију вода, пречишћавање и одвођење отпадних вода и одвођење атмосферских вода „Водовод“, Врање.

У поступку ревизије издали смо Писмо руководству и препоручили Предузећу мере које је потребно предузети ради отклањања утврђене неправилности.

Предузеће је 5. јула 2024. године у току ревизије доставило одговор о мерама предузетим за отклањање утврђене неправилности и поступању у коме је навело да је поднело молбу за давање сагласности за даље запошљавање Градској управи Града Врања дана, заведену под бројем 2045.

У току ревизије, Предузеће је, такође, навело да ће предузети мере смањења броја ангажованих лица на одређено време, лица ангажованих по уговору о делу и уговора о привременим и повременим пословима тако да се по истеку важећих уговора исти продужавају искључиво лицима неопходним за процес обављања поверене комуналне делатности, док се код лица која нису неопходна за обављање процеса рада не наставља даље ангажовање.